

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Vse spise, v oceno poslano knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 61. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna številka 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petit vrste. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Protizakoniti odlok.

(V avrstvo avtoritete razrednega učiteljstva.)

»Z ozirom na konkreten primer, v katerem je šolski nadzornik logaškega sreza ukrenil, da se neki učenec III. razreda cerkniške osnovne šole, ki je star repetent in moralno skrajno pokvarjen, iz pedagoških razlogov premesti v začetku šolskega leta 1927/28. v VI. razred, a se je učiteljski zbor omenjene šole temu ukrepu uprl, hotoč, da ponavlja imenoavnega učenca (ki je bil že v 13. letu starosti) še nadalje III. razred, in je na zadevne vloge izdalo ministrstvo prosvete, da ima sreski šolski nadzornik v Logatecu iz ped. did. razlogov na celoma docela prav...«

Nimam namena kritikovati odredbe velikega župana ljubljanske oblasti z dne 1. marca 1928, P. br. 1473. Se manj si lastim pravico, da bi izpodbijal naziranje ministrstva prosvete v tej zadevi. Ali, gorenji slučaj je tako zanimiv, da ne morem molče mimo njega. Zakaj?

V gorenjem slučaju vidim kal, iz katere lahko v doglednem času zraste rastlina, na videz čisto nedolžna, a s trupeno močjo, da opravi na pedagoškem in didaktičnem polju ono delo, ki ga opravi v detelji predenica, če je ne zadušimo pravočasno.

Toda, lotimo se gorenje zadeve brez strasti, t. j. čisto objektivno in samo v zmislu določil »Državnega zakona o ljudskih šolah« in »Izvršilnega predpisa k dokončnemu šolskemu in učnemu redu«, ki sta pri nas še vedno v veljavi.

O tem, če je učenec zrel, da prestopi v višji razred ali oddelk, odloča učiteljska konferenca; tako govori § 92. In v tem govoru slišim, da je v ocenjevanju in razvrščanju učencev učiteljski zbor — avtonomna instanca. Vem, da je v tem § dokaj določil, ki si jih razlaga lahko vsak po svoje; ali, glavni pasus pravi: če ima potrebno duševno zrelost, da more prihodnje leto slediti pouku v višjem razredu ali oddelku. Kdo verjame, da je to pri starem repetentu in moralno skrajno pokvarjenem učencu mogoče pri skoku iz III. nedovršenega razreda v VI. razred! Sicer pa tako ogromni skoki tudi po zakonu niso dovoljeni. Ob tem bi opozoril samo na določila § 95., ki zahteva marsikaj takega, kar je pri skoku čez tri razrede docela izključeno. In če bi bilo kaj takega po zakonu dovoljeno, je potem zamislek razredov, oddelkov iluzoričen.

Sicer mi ni znano, če se je v tem slučaju postopalo po § 47. Ali, če se je, kdo ima odločiti v tem primeru? — Šolski nadzornik, ki vidi učenca 1—2 krat na leto, ali razredni učitelj (reete učiteljski zbor), ki ima učenca vsak dan pred seboj? — In kako bi mogla v tem oziru odločiti višja šolska oblast, če ne v zmislu § 47.? — Toda, kje je potem klasifikacija kot si jo je zamislil zakonodajalec ravno v zgoraj omenjenem § 92.? — Smemo v takem slučaju še govoriti o klasifikaciji z ozirom na individualnost? — Starost 13 let ne more biti za nobenega učitelja vzgojitelja merodajna poteza učenčeve individualnosti. Kam bomo zašli, če bomo sodili tako! In kdaj bomo dospeli potem do klasifikacije kot si jo je zamislil Ludwig Buckeley v »Schulreform«? — (Vidi letnik 1927., zvezek 5., str. 251.—263.)

Ali, »finis coronat opus«! — Mesto, da bi se v gornjem slučaju postopalo po §§ 82., 83., 84. in 85., pa se da moralno skrajno pokvarjenemu učencu nagrada, da preskoči kar tri razrede. Kaj v VI. razredu pa res ne more okužiti nobenega? — Ali vam je znan otrok v ti razvojni dobi? — Če vam je, moram končati z besedami: »Videant consules!«

X.

Klasifikacija.

Polagoma je klasifikacija zaspala.

Razumljivo je, da je porazen uspeh 2. tromesečja javnost iznenadil. Polemika, ki je vsled tega nastala v dnevnem časopisu, je zato zanimiva, ker v izvajanju vzroki neuspeha drug drugega pobijajo: srednješolsko učiteljstvo dolži osnovnošolsko, leto spet srednješolsko, neučiteljstvo krivi učiteljstvo sploh, pedagogi kažejo na socialne razmere, drugi trde, da so bile med vojno še mnogo slabše socialne razmere, pa so bolje študirali itd. Če zdaj zaključimo vsa ta izvajanja in skušamo najti kak izhod k ozdravljenju, smo tam, kjer smo bili: spet plavamo mirno in pokojno v istem toku dalje. Konec šolskega leta bo sicer nekoliko boljše — a bistvu samemu vzroku slabega napredka se nismo nikakor približali, kaj šele, da bi ga skušali res dognati in nato preprečiti ali vsaj omiliti.

Iz časopisnih člankov vidimo, da bi se širša javnost rada pečala z vprašanjem vzroka o slabem napredku; predvsem zato, ker se mnogo krivde neuspeha pripisuje starešem oziroma nešoli. Politično časopisje pa nikakor ni pravo mesto, kjer naj bi se take stvari obravnavale; zato tudi marsikdo opusti misel o razglabljanju. S šolske in splošno vzgojne strani pa moramo to opustitev oziroma ta umik le obžalovati.

Pred vojno so teoretično zacveteli rodbinski sestanki (Pribil). Tudi praktično so se izvedli poizkusi, toda najbrž se ponekod (po krivdi učiteljskega?) niso obnesli, zato je ta najožja zveza med šolo in domom izostala. Danes pride v šolo le še tisti oče, ki sluti nevarnost, da mu sinko prinese nezadostne rešitve. Drugi starši, gotovo 70%, ne pridejo nikoli do razrednika (ali le, kadar ga dobe slučajno na cestli) in jim je vseeno, kakšno izpidečevalo prinese dijak domov, da le izdela. Kaj šele, da bi se zanimali za vzgojna vprašanja!

Zato je popolnoma napačno, ako poizkušamo ta neuspeh z enim mahom in trenutno odstraniti. Začeti moramo spet pri kalu, t. j. vso javnost, ki je udeležena na tem, moramo pritegniti k razmišljanju; moramo jo zainteresirati, da bo znala ceniti domačo vzgojo in jo po pedagoških načelih izvajati.

Najprej bi bila tu na mestu anketa, ki naj bi jo sklicala prosvetna oblast ali Pedagoška centrala v Mariboru. V tej anketi naj bi bili zastopniki staršev, nekaj upraviteljev, nekaj ravnateljev, zastopniki športa (ker se toliko povdarja o krivdi športa!), zastopniki železnice (voznja po železnici in čakanje po postajah!), zastopniki cerkve itd. Seveda bi se moralo tu izbrati osebnosti, ki so strokovnjaki ali vsaj nekoliko pedagogi. Posamezne organizacije naj bi na vabilo določile najposobnejše člane za svoje referente pri anketi. Sklicatelji bi morali dati po že prestalih izkušnjah takemu referentu vprašanja, ki bi se jih moral poleg svojih izvajanj v poročilu dotakniti.

Na ta način bi se vsaj deloma približali rešitvi. Če se danes sklicujejo razne ankete, ki so manj potrebne, je naša najnujnejša dolžnost, da se realizira tudi najpotrebnejša;

saj se bo razpravljalo o doraščajoči mladini, od katere je odvisna cela generacija.

To bi bil prvi in nujen začetek!

V drugi vrsti pa naj bi učiteljski tisk poskrbel za šolsko vzgojni politički družinski list. Le-ta bi bil najlepša vez med šolo in domom! Poglejmo, koliko pozornosti obračajo naši družinski mesečniki vzgoji in šoli! Vse rubrike najdeš stalne, a o vzgoji le včasih kak drobčina. In še te drobčine čita večina šole nazadnje in največkrat brez zanimanja. Polagoma moramo tudi v tem širšo javnost vzgojiti. Seveda bi morali v takem listu poudariti tudi praktično stran; morali bi otvoriti rubriko z vprašanji in odgovori, t. j. nekako posvetovalnico s starši. Marsikdo bi se rad, n. pr. informiral o pogojih za razne izpite, o taksah, o prestopih v druge zavode itd., toda nekateri so boječi, drugi so prekomodni, da bi stopili v šolo, ponekod pa tudi nikogar ni, ki bi jih izpršno informiral. Jasno je, da bi moral list prinašati tudi dobre pripevke lajkov in ne samo učiteljstva.

Toliko se govori o vzgojevanju v naših učilnicah! Kaj pomaga vsa pravilna, najmodernejša vzgoja v tistih 4—5 urah v šoli, ko je pa otrok potem celih 16—20 ur prepričen drugačnim vplivom, ki dostikrat uprav nasprotujejo onim v šoli. Kar odkrito priznamo, da je komaj 20% staršev, ki bi vsaj približno prav ravnali z otrokom.

Zato stoji: Brez reforme domače vzgoje ni uspešne vzgoje v šoli!

Tone Gaspari.

Klasifikacija in še drugo.

IV.

O reformi šolstva se pri nas ne govori prvič. Ze pred 20. leti je spisal dr. Lončar dragoceno razpravo o tem. Vendar so vse lupe misli, ki jih je bil razvil, že davno pozabljene. Tudi pozneje se je o reformi še večkrat govorilo, a je vse ostalo le na papirju. Velikega reformatorja nismo dobili vzlic lepim načrtom in dobri volji. Zdi se, da ga tudi ne bomo. Če kaj, nam dokazujejo dogodki zadnjega časa to več kot zadostno. Najprej smo doživeli neukusno pravdo, kdo je kriv neuspehov pri klasifikaciji II. tromesečja v meščanskih in srednjih šolah. Obdobje smo vsepriek ter se razgaljali do nagega, javnost pa je gledala in si ustvarila svoje laskavo mnenje o šolstvu sploh in o učiteljstvu (od nižjega do višjega) se posebe. Potem pa je prišla razprava še o ljubljanskih osnovnih in meščanskih šolah v listu, pri čemer se je ponovno pokazalo nezdravo nasprotje med onimi, ki imajo ves pouk v rokah, med učiteljstvom samim.

Če bi šolniki razpravljali o šolskih in vzgojnih vprašanjih že z vso nepristranostjo ter bi se izogibali raznim medsebojnim očitkom in očitkom o napakah poedinih šol, bi bilo zelo problematično, ali smejo take stvari v javnost. Tudi so razne trditve pavšalne, kakor je n. pr. ona, da so učenci meščanskih šol pokvarjeni in da stremijo za čim udobnejšim življenjem. Če bi že bilo to res, kdo si ne skuša olajšati življenja, ki danes ni idlično? In kakšne sinekure dobivajo meščanskošolski učenci, ki izhajajo večinoma iz proletarijata?

Ako se že govori o šolskem vprašanju v javnosti, v našem dnevnem tisku, ki vzame vse preveč površno in brez resne volje, da bi se stvari izboljšale, pa se ne sme goditi to tako, da trpe interesi vsega učiteljstva. Če

Kaj se godi?

Učitelj začetnik dobi mesto, katero sam hoče. Uč. maturant Ciril Konečnik je napravil maturo s poskušnjo v letošnjem januarjem terminu. O tem je takoj zvedel Beograd ter je izrazil željo, da se ga namesti na IV. deški osn. šoli v Mariboru. Na pojasnilo, da ni na tej šoli nobenega praznega mesta in ne potrebe, ampak se ga namerava predlagati na večrazrednico v lepem kraju ob železnici, pride iz Beograda dekret o njegovi namestitvi v Krčevini pri Mariboru. Dekret je bil vrnjen, ker v Krčevini tudi ni nobenega prostega mesta. Sicer sta res dva razreda združena, a imata vpisanih komaj 40 učencev — oha. Naj se mu da mesto v Pobrežju pri Mariboru, kjer je razred brez učitelja, ali pa v Studencih, kjer je isti slučaj, iz Beograda pa pride nazaj isti dekret z nalogo, da se mora namestiti Konečnika v Krčevini. Tako morajo v Krčevini razred s 40 vpisanimi učenci deliti ter obenem vreči starejšega učitelja z družino na cesto, ker ima začasno zaslonno stanovanje v razredu. Govori se, da je rešitve te neverjetne uganke in brskiranja prosv. oddelka iskati v tem, da ima Konečnik v Beogradu v pisarni prosvetnega ministra brata.

Samoljubnih dejanj neodgovornih oseb in početja vsakogar »na lastno pest« mora biti konec! V interesu vsega učiteljstva smemo to zahtevati. Prihodnjic pridejo drugi slučaj in vrsto in še več.

se medsebojno celo napadamo, bomo prav kmalu doživeli posledice. Ako drug drugega črnilno pred starši šolske mladine, prav gotovo ne bo nihče izšel čisto opran iz take škandalozne kampanje, ampak bomo v kratkem času doživeli popoln polom svoje vzgojne avtoritete in s tem polom šole, pa naj je osnovna, srednja ali kakršnakoli.

Če ni naše šolstvo tako, kakršno bi bilo lahko, smo tudi sami krivi. Napadamo se, namesto da bi stopili skupaj in se razgovorili o vsem, kar nam je skupno. Dr. Lončar pravi v začetku svoje razprave: »Temeljno napako zakrivajo oni, ki presnavljajo samo to ali ono stopnjo šolstva, dostikrat brez vsega ozira na celoto. Pravilno ravna oni, ki zida celoto. Šolstvo je ena veriga, držeča od najnižje do najvišje stopnje. Ona dosega svoj namen, teoretične in praktične uspehe, ako je organska enota, pri kateri ima vsak del svoj odmerjeni krog, ki pa je vzročno zvezan z drugimi v harmonično celoto.«

Kdo bo to enoto realiziral, če ne učiteljstvo samo? Grešimo pa v samoljubju in v kastovskem razpoloženju vsak dan proti napredku šolstva, ker sami nismo v stanju zediti se o tem, kako pereče je šolsko vprašanje in kako ga rešiti. Tako daleč gremo, da ne vidimo več jasno in zaenjamó posledice in vzroke. Šolstvo v Ljubljani nazaduje z naglimi koraki, posebno v higijskem pogledu. Temu pa ni kriva niti ta, niti ona kategorija šol, marveč gospodarstvo, ki je vse šolstvo strahovito zanemarilo. Za 93 razredov ima osnovna šola 59 učnih sob. To je naravnost vpijoče razmerje. Ljubljana se je izpred vojne razširila več kot za tretjino, šolskega poslopja pa ni zgradila ne enega, vzlic dejstvu, da niso bile razmere zdrave niti pred vojno. Kdor misli, da je s tem kaj prihranil, se bridko moti. Zapravil je kapital ljudskega zdravja — naši otroci so šibki —

Pošljite naročilnice za Mladinsko Matico!

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetske delovne šole.

Drugi razred.

Vrt: Kaj raste na njihovem vrtu; kaj raste na šolskem vrtu; georgine; astre; križanteme; turški klinčki; ognjiči; motiči; kakšne so vrtnice in krmizone; stebila in listi cveteljih cvetlic; korenine vrtnih svetlic; katere cvetlice bodo rastle še drugo leto; katere ne bodo več rastle; katere korenine bodo ostale v zemlji; katere bo treba prezimiti v kleti; barve cvetic; število cvetnih listov; stebila; kaj nam da vrt za kuhinjo; koleraba, kapus, ohrovt, korenje, rdeča pesa, zelena, peteršilj, bučice, fižol, turški krompir; paradiznik; od katerih rastlin uživamo korenine, liste ali plodove.

Sadni vrt: Koliko hrušk je na vrtu; koliko jablan; koliko češpelj; koliko češpelj

so potrgali; kam so jih dali; po čem so jih prodali; sladkor v češpljah; seme v koščici; kožica; prah na kožici; na čem jih sušijo; kaj uhaja iz češpelj; kaj ostane v sadu; kaj jena suhe češplje; koliko so jih dali na lese; koliko so dobili posušenih češpelj; koliko suhih češpelj smo dobili od ene kile svežih češpelj; moderna sušilnica; čigava je; ali so tudi tam češplje okajene; zakaj nima vsak take sušilnice; lahko bi si cela vas napravila eno samo; zadruga; češplje so olupili in napravili marmelado; kako delajo marmelado; kdo jo je delal; kaj so morali kupiti; katere posode so rabili; kam so spravili; s čim so zavezali; zakaj rabijo marmelado; namesto česa jo rabimo; iz neolupljenih češpelj delamo mezcgo; mezcga na kruhu za otroke; ali mezcga kaj stane; češplje so dali močiti za žganje; vretje; češplje niso več sladke; plin; goreča trska ugasne; oglečeva kislina; žganje v močenih češpljah; češplje niso več sladke; namesto sladkorja alkohol; kaj je bolje za otroke; zakaj delajo žganje namesto mezcge, marmelade in suhih češpelj; katere hruške so že potrgali; katere še rastejo; katere bodo spravili za zimo; zgodnje, je

senske in zimske hruške; jesenske hruške so boljše, če jih utrgamo, predno so popolnoma zrele; kako pravijo raznim vrstam; katere so najboljše; katere so prodali; kam so jih prodali; po čem; kdo je spravil denar; katera jabolka so že potrgali; listi na jablanah se sušijo; solnce sije na jabolka; jabolka rdijo in zorijo; katera jabolka so že dobra; katera bodo dobra šele pozimi; zgodnje, jesenske in zimske vrste; kam jih spravijo; zbiranje po vrstah; katere vrste si bodo doma obdržali; zakaj jih bodo rabili; po čem so jih prodali; kam; ali so bile vse vrste po isti ceni; ali vsak posebe vozi prodajati; kupec v vasi; kam bo prodal; njegov dobiček; zadruga prodaje; katere vrste je kupec najrajši kupoval; katera vrsta je dala največ dobička; katere vrste bomo cepili; moderna sprava; prodaj v košaricah ali zabojčkih; jabolka prve, druge in tretje vrste; krhlji.

Mošt: Katero sadje odberejo za mošt; okus in barva jabolčnika in hruškovca; sadni mlin; sadna stiskalnica; tropine; za kaj jih rabijo; peške; peške spravimo za sajenje; mošt v sodu vre; iz kipečega mošta v steklenici prestrezamo plin; goreča trska ugasne;

oglečeva kislina; sladkorja ni več; glivice; vino in alkohol.

Travniki: Listne rožice; kako globoke so korenine; trava je večletna; jesenski podlesek; gomolj in korenine; blede listi v zemlji; nožnica; cvetni listi; prašniki; strupena rastlina; živini škodljiva; cvete moramo potrgati; gomolje prevrtati z železno palčko.

Ob vodi: Topol; jelša; vrba; trstika; visoki rogoz; lupuh; repuh; omela; zakaj rabimo vrbe; česarke; lupuh za prašiče; lepivo v omelnih jagodah.

Zemlja za lončnice: Vrtna zemlja; črna gozdna zemlja; pesek; lesno ogleje; žgano apno; iz česa je nastala črna gozdna zemlja; gnoj in zemlja na vrtu; iz česa je lesno ogleje; travniška zemlja pri vrhu; iz česa je nastala zgornja črna plast na travniku; rastlinske snovi; v pesku in apnu ni rastlinskih snovi; mešano zemljo za lončnice večkrat mešamo.

Prispevajte kot podporniki

„Pevskemu zboru UJU učiteljstva“!

in zameta denar v obliki zmanjšane delovne moči vseh, ki se danes uče. Kar mesto prihrani, izgube meščani na svoji mladini in še veliko več.

Kdo je bolj poklican, da pregleda, kako je s šolo, in zahteva, kar je potrebno, da pridemo iz vse šolske bede, kot učiteljstvo samo, in sicer vse, od vrha do tal? A zato je treba predvsem enotne organizacije, to se pravi stalnih stikov vseh, ki delajo in se trudijo z najboljšimi nameni po vseh slovenskih šolah. Ako je potrebna zveza vseh državnih nameščencev, je potrebno skupno delo vsega slovenskega učiteljstva vseh šol še bolj.

Delovanje ožjega sosveta UJU - Poverjeništvu Ljubljana.

(Poročilo iz seje dne 24. marca 1928.)

Otvoritev.

Poverjenik tov. Andrej Skulj otvori sejo, pozdravi navzoče, ugotovi sklepčnost in opraviči gospo Godčevu ter preide na dnevni red.

Tajnikovo poročilo.

Iz tajnikovega poročila je razvidno, da šteje naša organizacija danes 161 članov več nego na koncu prejšnjega poslovnega leta. Večina okrajnih učiteljskih društev se točno ravna po okrožnici poverjeništvu števil. 289. 5 društev je doslej zborovalo po štirikrat, 20 po trikrat in 7 društev po dvakrat. Nekatera društva pa ne upoštevajo okrožnice in ne pošljejo svojega poročila po več mesecev, kar je vsekako graje vredno. Pri vodstvu poverjeništvu smo imeli 11 posvetovanj. Teh so se skoro redno udeleževali tudi načelniki odsekov. Od zadnje seje ožjega sosveta smo rešili nešteto osebnih zadev. Omenim naj le glavne: Posredovali smo pri prosvetnem oddelku za kontraktualne učitelje, za učiteljice Kneislovo, Malavašičevo, Hitijevo, Zemljakovo in Jakšetovo. Obravnavali smo slučaj Moderndorfer-Knaflič, napravili smo potrebne korake za imenovanje oblastnega šolskega nadzornika v Ljubljani in Mariboru iz osnovnošolskih vrst ter odposlali spomenico za izplačilo potnih sreskih šolskim nadzornikom. Napravili smo obširno vlogo o preganjanju učiteljev v prevajalskem okraju. Z ozirom na naše materialne zadeve naj omenim, da smo odposlali vlogo za brezplačno stanovanje in kurivo ter za brezplačno zdravljenje v bolnici, zaradi selitvenih stroškov in prevedbe kronskih upokojencev. Predložili smo tudi prošnjo za priznanje podpore »Popotniku« in »Zvončeku«. V januarju je bil občni zbor Zveze državnih nameščencev. Našo organizacijo zastopajo poverjenik Skulj, urednik Dimnik in blagajnik Grum. Tudi Zveza je posredovala v mnogih skupnih zadevah ter se zavzemala za koristi, ki so skupne vsem državnim uradnikom in se moramo zatorej za nje skupno boriti. Predložili smo Izvršnemu odboru UJU načrt novih pravil in ponovno opozorili na naše predloge glede šolskega zakona. Merodajne kroge smo zainteresirali za nadaljevalno šolstvo sploh. Napravili smo vlogo na oblastni odbor za podporo, da bi mogli poslati svojega zastopnika na mednarodni učiteljski kongres v Berlin. Pevski zbor UJU, ki ga organizacija podpira, je priredil koncerte v Zagrebu, Ljubljani in v Celju. Vsi so nepričakovano lepo uspeli. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani nam je na našo vlogo odgovorila, da je treba šolske izkaze kolekovati. Pozvali smo članstvo, da zbira prispevke za Dijaški dom v Beogradu in članstvo za »Mladinsko Matico«. Podpisali smo spomenico, da ostane naša univerza neokrnjena. Odposlali smo dopise na ravnateljstva učiteljskih v Ljubljani in Mariboru, da nam omogočijo ožji stik z učiteljskimi. Mariborska društva smo pozvali, da se udeležijo po svojih delegatih sestanka, ki ga je sklicala Narodna odbrana. Na društva smo poslali več okrožnic organizacijskega značaja. Za mariborsko oblast smo ustanovili šolskopravni odsek.

Na temelju tajnikovega poročila so se napravili sledeči važnejši sklepi:

Ustanovitev obrambnega sklada naj se prepusti gospodarskemu svetu v razmotrivanje, ki stavi nato primerne predloge.

Poverjeništvu naj zahteva pri Izvršnem odboru UJU v Beogradu, da se vrše seje poverjenikov redno vsak drugi mesec.

Ožji sosvet daje svojim zastopnikom v Glavnem odboru nalog, da interpelirajo glede prigrisatve celotnega združenja v učiteljsko internacionalno, ne da bi prej o tem vprašal za mnenje posameznega poverjeništvu in da bi sklepala prej o tem glavna skupščina. Načelno ni proti vstopu.

Zaradi kolikovanja izkazov naj se poverjeništvu ponovno obrne na ministrstvo. V vlogi naj se sklicuje na dijaške izkaze srednjih šol, ki se tudi ne kolekujejo ter na to, da so takse za šoloobvezno dečo protustavne. Pri poslancih naj se začne akcija, da se ta določba v taksem zakonu izpremeni, oziroma ukine.

Vsi slučaj, ki so se dogodili v preteklem letu vsled krivičnega premeščanja učiteljstva, naj se zbero in odstopijo šolskopravnima odsekom v Ljubljani in Mariboru. Pri obeh se osnuje še personalna sekcija.

Oba prosvetna oddelka naj se naprosita, da dasta listo kompetentov na razpolago zastopnikom učiteljstva, članoma namestilne komisije, še pred sejo namestilne komisije, da jo moreta proučiti in utemeljiti svoje predloge. Na ministrstvo naj se napravi vloga, v koliko so člani namestilne komisije nampram organizaciji vezani na uradno tajnost po čl. 91. čin. zak.

Ali smo res tako majhni, da ne zmoremo take korporacije v svojo korist in v korist šolstva? Ali so dostojnejše nespartanske pravde po časnikih od skupnega nastopa močne, avtoritativne korporacije? Ali ne bo šolstvo rapidno nazadovalo, ali ne bo položaj učiteljev vedno slabši, če ne bomo skupnih vprašanj reševali skupno?

Vse učiteljstvo je dolžno resno premisliti te stvari in izvajati posledice, če mu je kaj do resničnega napredka našega šolstva in če mu je do izboljšanja lastnega gmotnega in moralnega položaja. Ako bo to naredilo, bo mogoče rešiti tudi vprašanje klasifikacije in še marsičesa drugega.

J. P.

Prosvetni oddelek v Mariboru naj se naprosi, da dá možnost zastopnikom osnovnega in meščanskošolskega učiteljstva, da glasujeta v namestilni komisiji skupno oba za vsak slučaj namestitve ne glede na to, ali se oddaja mesto na osnovni ali meščanski šoli.

Delovanje eksekutive pri poverjeništvu se odobri.

Poročilo blagajnika.

Glavni blagajnik tov. Rado Grum poroča o blagajniškem stanju poverjeništvu in listov: »Učiteljski Tovariš«, »Popotnik« in »Zvonček«, o dohodkih in izdatkih, o potnih stroških, o inseratih, o izdatkih samozobrazovalne akcije, o organizacijskih skladih, naložbah, brošurah, honorarijih, o proračunu, o pogodbi z Učiteljsko tiskarno, o likvidaciji tvornice učil in šolskih potrebščin in o preuredbi uprave. Na temelju njegovega poročila so se napravili sledeči sklepi:

Ožji sosvet predlaga širjemu sosvetu, da dovoli odpis 1000 Din za izgubljene deleže pri tvornici učil in šolskih potrebščin.

Glavni blagajnik naj sestavi proračun za poslovno leto 1928./29. za sejo širjega sosveta po Veliki noči vsaj v glavnih (surovih) obrih.

Urednikovo poročilo.

Urednik tovariš Ivan Dimnik pravi, da je zahteval prosvetni šef v Ljubljani za nekatere novice, ki jih je objavil v »Tovarišu«, konkretne dokaze. To je storil. Tudi v bodoče se bo držal točno tega načela. Za novice brez konkretnih dokazov ne more prevzeti nikake odgovornosti, da bodo objavljene. Dopisnik mora jamčiti napram uredniku za resničnost podatkov in vpslati dokaze istočasno z dopisom. Omenja dopis tov. Julija Kontlerja kot odgovor na članek, ki ga je spisal po naročilu ožjega sosveta tov. Hočevar. Sklep: Za članek prevzame uredništvo vso odgovornost, ker ima zanj konkretne dokaze. Za vsako izmed navedenih štirih točk ima dokaze tov. Hočevar, ki je spisal članek na sklep ožjega sosveta.

Delo v odsekih.

Tajnik prečita nato poročila, ki so jih poslali načelniki posameznih odsekov, in sicer: osrednji izobraževalni odsek, odsek za »Mladinsko Matico«, odsek za nadaljevalno šolstvo, odsek za izvenšolsko delo, šolsko-upravni odsek in odsek za kontraktualce.

Tov. Hren odločno zavrača poročilo Oio, v kolikor se tiče podatkov o društvenem delovanju v Mariboru, ter omenja, da res ni ustanovilo mariborsko učiteljsko društvo krožkov, ker to ni bilo v mestu potrebno. Pač pa se vrše sestanki članov vsakih 14 dni. Vodi jih tov. nadzornik Ivan Tomažič. Razpravljali so o vseh aktualnih zadevah, zlasti o delovni šoli. Sestankov se je udeležilo 40 do 60 učiteljev in učiteljic.

Po prečitaniu poročila »Mladinske Matice«, se je vnela živahna debata, ki so vanjo posegli tovariši: Ribičič, Musek, Mencin, Hren in Skulj. Po debati se sklene:

Predno se dajo publikacije »Mladinske Matice« v tisk, naj se pregleda proračun, naklada in oprema. Naslovna slika na knjigi Jack London naj se izmenja! Tov. Ribičič naj se pozove, da stopj v odsek.

Glede urejevanja »Zvončka« naj se sporuči uredniku, da v zmislu sklepov pokrajinske skupščine pozove še nove sotrudnike, mladinske pisatelje k sodelovanju. List se mora dvigniti tudi glede sotrudnikov.

V odsek za kontraktualce naj se pozove tov. Ribičič, ki je prvi delal kot zastopnik ožjega sosveta za kontraktualce.

Pri šolsko-upravnih odsekih v Ljubljani in Mariboru se osnuje še personalna sekcija. Za oba šolsko-upravna odseka se naroči list »Samoprava«.

Vsi dopisi posameznih odsekov morajo teči skozi poverjeništvu.

Gospodarski odsek naj se pogosteje sestaja!

Ako naj izhaja »Učiteljski Tovariš« v glavnih počitnicah štirinajstdnevno, naj o tem odloči pokrajinska skupščina.

Seja širjega sosveta.

Seja širjega sosveta bo 15. aprila t. l. v Mariboru. Določitev zborovalnega prostora in dnevnega reda se prepusti poverjeništvu. Dnevni red objavljamo na drugem mestu.

Likvidacija »Edinstva«.

Poverjenik Skulj pojasni ves potek, teze, točke, tiskovno težbo proti odgovornemu uredniku »Edinstva« in njegovo izjavo. »Edinstvo« je likvidacijo objavilo, kakvega oficijelnega obvestila doslej nismo prejeli.

Slovenska šolska Matica in Pedagoška centrala.

Tovariš Dimnik omenja, da se vrši občni zbor Slov. šolske Matice 4. aprila t. l. Mnenja je, da današnja Slov. šol. Mat. ni izvedla še vseh svojih nalog. Cepljenje je v škodo stvari. Potrebna je reforma, ki se bo izvedla le tedaj, ako se združijo vse delovne sile. Da bi ne cepili svojih energij, bi bilo najbolje, ako bi se Slov. šol. Mat. in Pedagoška centrala združili, ker imata obe instituciji iste tendence.

Slučajnosti.

Na vprašanje omenja tov. poverjenik, da je bil tov. Hren pravilno naprošen, da zastopar organizacijo na obnem zboru Pedagoške centralne v Mariboru. Povdarja tudi, da sta glasom njihovih poročil tovariša Pahor in Hreščak pravilno zastopala mnenje poverjeništvu.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, zaključijo poverjenik sejo.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana, dne 2. aprila 1928.

Andrej Skulj,
poverjenik.

Josip Kobal,
tajnik.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Iz Zveze državnih nameščencev
za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR ZVEZE, DA SE
ZBOLJŠA GMOTNI IN MORALNI POLO-
ŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

Začetkom meseca marca in še preden je Narodna skupščina vzela v pretres finančni zakon za proračunsko leto 1928./29. je poslala Zveza obema slovenskima parlamentarnima kluboma, dalje še posebej poslancem gg. Puseňjaku, dr. Kramerju, dr. Pivkotu in Veseňjaku, potem Glavnemu Savezu in vsem ostalim pokrajinskim Zvezam važno Spomenico. Iz nje naj izvolijo člani Zveze povzeti, da je storila Zveza v polni meri svojo dolžnost, to pa v odločilnem času. Finančni zakon je sedaj že pod streho. Krivda, da se niso upoštevale vse naše zahteve, je pripisati pač našim političnim pa tudi finančnim razdrapanim razmeram, največ pa seveda nevidevnosti naših merodajnih, ki nimajo menda drugega posla, ko da se bore za nadoblast. Spomenica, ki navaja v kratkih stavkih vse najvažnejše zahteve drž. nameščencev, se glasi doslovno:

»Zveza je načeloma proti ukoreninjeni praksi, da se zakon o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih izpreminja ali dopolnjuje z uredbami, čeprav imajo te uredbe na podlagi finančnih zakonov in člena 94. ustave moč zakonov.

Prav tako bi bilo prenehati s prakso, da se posamezni člani uradniškega zakona izpreminjajo, dopolnjujejo ali ukinjajo s finančnimi zakoni, ker trpi vsled tega pregled prvotnega zakonskega besedila in nastajajo nesoglasja, ki so dostikrat v nepopravljivo škodo drž. nameščentvu.

Ker pa ukinjajo finančni zakoni že nekaj let sem z vso doslednostjo samo dobrine, pridobljene z uradniškim zakonom, in ker z revizijo tega zakona v doglednem času še ne moremo računati, bi drž. nameščentvo najtopleje pozdravilo, ako bi finančni zakon za leto 1928./29. izjemoma in prvič obsegal določbe, ki bi vsaj začasno, t. j. do revizije uradniškega zakona, ki si je s tem nikakor ne odrekamo, blažile mizerno stanje državnega nameščentva.

Zato si dovoljujemo staviti k predlogu finančnega zakona za leto 1928./29. sledeče amandmane:

Črtajo naj se:

1. člen 27., ki se tiče centralizacije kreditov in s tem združenega postopka za izplačevanje posmrtnih drž. nameščencem. (Glej predlog pod II., točka 7.)

2. člen 40., s katerim se ukinja odstavek v) »pravilnika o naročitim dodacima na platu, u novcu ili naturi, državnim službenicima gradjanskoga reda, saobrazno popisu čl. 40. zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda — u resoru Ministarstva Pravde«, ki se glasi: »stražarsko osoblje, za vreme nočne službe računajući vreme od 20 do 6 časova po 1 Din na puni sat nočne službe. U tu službu računa se vreme provedeno na smeni u stražarnici«; iz člena 65. recipirani člani finančnega zakona za leto 1927./28., in sicer:

3. člen 297., s katerim se določa enoletna čakalna doba za pridobitev pokojninske pravice v višji skupini;

4. člen 302., ki določa podaljšanje službene dobe za dosegajo pokojnine od 10 na 15 let;

5. člen 303., ki razveljavlja čl. 123. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih glede brezobrestnih posojil državnim uslužbencem ter /zadnji odstavek člena 137. l. c. glede prišteta 10 let k pokojninski osnovi v primeru nezgode v službi ali radi nje;

6. člen 309., ki nalaga izpitnim kandidatom breme honorarjev za izpraševalne komisije.

Za takšne nagrade naj se odobri pri dotičnih razdelih oziroma glavah posebni delegirani krediti.

Črtajo naj se nadalje:

7. člen 66. predloga finančnega zakona za leto 1928./29., ki daje pooblastilo za prevodbo zvančnikov in služiteljev na položaj dnevničarjev;

8. člen 67., ki se tiče nepriznanja selitvenih stroškov, izvzemši kadar gre za premeštitev iz kazenskega razloga.

Učitelji-ce ! pri velikonočnem nakupu
10% popust v modni trgovini P. Šterk
nasled. MILOŠ KARNIČNIK
LJUBLJANA, Stari trg 18.

Naša omladina.

U. M. U. N. (Udruženje mariborskega učiteljskega naraščaja) na državnem moškem učiteljsku.

Učiteljskiki mariborskega učiteljskega spe spanje pravičnega, odmeva po naši javnosti.

Toda gospoda se motijo. Nismo mi oni, ki spe spanje pravičnega, temveč smo oni, ki delajo brez hrupa in vpitja, na oni, ki delajo mirno in smotreno.

Povojnemu dijaštvu pripisujejo mlačnost, brez vsake samodelavnosti in narodne zavesti, ki le gleda za zabavo in hrepeni po plesu in veselju. Velika je tu hiba, a še večja je politična. Ni enotnosti v dijaštvu ne na kulturnem polju in ne drugje, temveč je razcepljeno pod raznimi vplivi v mnogo malih brezpomembnih organizacij. Temu je treba odpomoči in prizadeti smrtni udarec in videti boste, da bo nastopila nova doba — doba Jugoslovenskega nacionalizma in kulture.

Se ena hiba je karakteristična izmed mnogih povojnih hib in t. j.: blebetavost in kričavost na eni strani, na drugi pa brezplodno delovanje v mnogih društvih, katerim pa se dijak ne more v zadostni meri odzvati.

Teh usodnih napak se mi zavedamo in zato smo se lotili dela mirno in tiho, lotili smo se idealnega dela, da ustvarimo samoniklo mladino, nasproti Cankarjevim duševnim hlapcem.

Spimo, odmeva in vendar nismo spali. Imeli smo tekom letošnjega leta že lep ciklus predavanj, ki jih je otvoril (I.) g. prof. Zivortnik; »Cerkev in dijak«, II. g. prof. Baš; »Turistika«, III. g. prof. Sušnik; »Duša Beograd«, IV. Tovariš Žener; »Lahkoatletika«, V. g. prof. Sušnik; »Črtice iz Nušičeve avto-biografije«, VI. g. prof. Baš; »Po Italiji«, VII. g. Robnik; »Diletski odri«, VIII. g. Kutin; »Menice in njen pomen«, IX. g. prof. Zgeč; »Spolni nagon in vzgoja«, X. g. prof. Zgeč; »Spolni nagon in vzgoja«, nadaljevanje. Predavanja so bila razmeroma dobro obiskana in so gotovo dosegla to, v kar so bila namenjena.

Priredili smo tudi interno akademijo, ki je jako dobro uspela s sledečim sporedom: 1. Orkester: Koračnica. 2. Govor. 3. Solo: petje. 4. Zbor: »Na dan Slovan«. 5. Solopetje. 6. Čelo — solo. 7. Komičen prizor: »Lux & Comp.« 8. Orkester. 9. Komičen prizor: »Pevci s Slovenske Krajine«. 10. Orkester.

Toda ne mislite, da je vsa stvar šla kar tako izpod rok. Kakor je to že v navadi, se povsod dela s ceremonijami in treba je čakati na razne milosti itd. Tako je bilo tudi z nami, nikjer nismo dobili dvorane ali sobe, kjer bi naj priredili akademijo. V tem kritičnem trenutku nam je priskočilo na pomoč ravnateljstvo in nam dalo na razpolago slavnostno dvorano na našem zavodu. Tudi drugače kaže ravnateljstvo, kakor profesorski zbor mnogo zanimanja in smisla za naše delovanje. Vsem najlepša hvala!

Dobili smo na razpolago sobo, ki jo bomo v naprej uporabili kot društveno sobo, v pritličju našega zavoda. Vse leto nam je na razpolago po en letnik za seje in sobotna predavanja. Poleg tega pa redno vse leto deluje knjižnica s 672 knjigami.

Pod inicijativo g. prof. Baše je odbor ustanovil odseke, za katerimi je članstvo najbolj hrepenelo, t. j. literarni, pedagoški, šahovski, pevski in glasbeni odsek.

Torej vidite gospoda, da se vendar ne spi in da se lahko brez kričavosti, brez vednosti naše preradovne javnosti tudi dela.

Zapomnimo si pa eno gospoda. Prosta pot mladini, stran s strankarskimi in političnimi vplivi in nastopila bo nova doba — doba večje idealnosti in nacije.

Karel Vollmaier,

t. č. predsednik za odbor.

Opomba uredništva: Ako bi g. Kocbek poslal zadnjič to poročilo namesto svojega dopisa, bi bila prihranjena lahko marsikatera pikra beseda. Ni pa s tem še opravičena abstinenca, ki so jo mladi tovariši izvajali nampram predavanju, ki ga je tov. Pahor nameni za nje, posebno ne, ker med gornjimi predavanji ni enakega, ki bi uvajal mlade tovariše v stanovsko organizacijo.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Tovarišice, tovariši! Pospesite pridobivanje članov za Mladinsko Matico, da dosežemo častno število!

in zameta denar v obliki zmanjšane delovne moči vseh, ki se danes uče. Kar mesto prihrani, izgube meščani na svoji mladini in še veliko več.

Kdo je bolj poklican, da pregleda, kako je s šolo, in zahteva, kar je potrebno, da pridemo iz vse šolske bede, kot učiteljstvo samo, in sicer vse, od vrha do tal? A zato je treba predvsem enotne organizacije, to se pravi stalnih stikov vseh, ki delajo in se trudijo z najboljšimi nameni po vseh slovenskih šolah. Ako je potrebna zveza vseh državnih nameščencev, je potrebno skupno delo vsega slovenskega učiteljstva vseh šol še bolj.

Delovanje ožjega sosveta UJU - Poverjeništvu Ljubljana.

(Poročilo iz seje dne 24. marca 1928.)

Otvoritev.

Poverjenik tov. Andrej Skulj otvori sejo, pozdravi navzoče, ugotovi sklepčnost in opraviči gospo Godčevu ter preide na dnevni red.

Tajnikovo poročilo.

Iz tajnikovega poročila je razvidno, da šteje naša organizacija danes 161 članov več nego na koncu prejšnjega poslovnega leta. Večina okrajnih učiteljskih društev se točno ravna po okrožnici poverjeništvu št. 289. 5 društev je doslej zborovalo po štirikrat, 20 po trikrat in 7 društev po dvakrat. Nekatera društva pa ne upoštevajo okrožnice in ne pošljejo svojega poročila po več mesecev, kar je vsekako graje vredno. Pri vodstvu poverjeništvu smo imeli 11 posvetovanj. Teh so se skoro redno udeleževali tudi načelniki odsekov. Od zadnje seje ožjega sosveta smo rešili nešteto osebnih zadev. Omenim naj le glavne: Posredovali smo pri prosvetnem oddelku za kontraktualne učitelje, za učiteljice Kneislovo, Malavašičevo, Hitijevo, Zemljakovo in Jakšetovo. Obravnavali smo slučaj Moderndorfer-Knaflič, napravili smo potrebne korake za imenovanje oblastnega šolskega nadzornika v Ljubljani in Mariboru iz osnovnošolskih vrst ter odposlali spomenico za izplačilo potnih sreskim šolskim nadzornikom. Napravili smo obširno vlogo o preganjanju učiteljev v prevajalskem okraju. Z ozirom na naše materialne zadeve naj omenim, da smo odposlali vlogo za brezplačno stanovanje in kurivo ter za brezplačno zdravljenje v bolnici, zaradi selitvenih stroškov in prevedbe kronskih upokojencev. Predložili smo tudi prošnjo za priznanje podpore »Popotniku« in »Zvončeku«. V januarju je bil občni zbor Zveze državnih nameščencev. Našo organizacijo zastopajo poverjenik Skulj, urednik Dimnik in blagajnik Grum. Tudi Zveza je posredovala v mnogih skupnih zadevah ter se zavzemala za koristi, ki so skupne vsem državnim uradnikom in se moramo zatorej za nje skupno boriti. Predložili smo Izvršnemu odboru UJU načrt novih pravil in ponovno opozorili na naše predloge glede šolskega zakona. Merodajne kroge smo zainteresirali za nadaljevalno šolstvo sploh. Napravili smo vlogo na oblastni odbor za podporo, da bi mogli poslati svojega zastopnika na mednarodni učiteljski kongres v Berlin. Pevski zbor UJU, ki ga organizacija podpira, je priredil koncerte v Zagrebu, Ljubljani in v Celju. Vsi so nepričakovano lepo uspeli. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani nam je na našo vlogo odgovorila, da je treba šolske izkaze kolekovati. Pozvali smo članstvo, da zbira prispevke za Dijaški dom v Beogradu in članstvo za »Mladinsko Matico«. Podpisali smo spomenico, da ostane naša univerza neokrnjena. Odposlali smo dopise na ravnateljstva učiteljskih v Ljubljani in Mariboru, da nam omogočijo ožji stik z učiteljskimi. Mariborska društva smo pozvali, da se udeležijo po svojih delegatih sestanka, ki ga je sklicala Narodna odbrana. Na društva smo poslali več okrožnic organizacijskega značaja. Za mariborsko oblast smo ustanovili šolskopravni odsek.

Na temelju tajnikovega poročila so se napravili sledeči važnejši sklepi:

Ustanovitev obrambnega sklada naj se prepusti gospodarskemu svetu v razmotrivanje, ki stavi nato primerne predloge.

Poverjeništvu naj zahteva pri Izvršnem odboru UJU v Beogradu, da se vrše seje poverjenikov redno vsak drugi mesec.

Ožji sosvet daje svojim zastopnikom v Glavnem odboru nalog, da interpelirajo glede priglasitve celotnega združenja v učiteljsko internacionalno, ne da bi prej o tem vprašal za mnenje posameznega poverjeništvu in da bi sklepala prej o tem glavna skupščina. Načelno ni proti vstopu.

Zaradi kolikovanja izkazov naj se poverjeništvu ponovno obrne na ministrstvo. V vlogi naj se sklicuje na dijaške izkaze srednjih šol, ki se tudi ne kolekujejo ter na to, da so takse za šoloobvezno deco protustavne. Pri poslancih naj se začne akcija, da se ta določba v taksem zakonu izpremeni, oziroma ukine.

Vsi slučaj, ki so se dogodili v preteklem letu vsled krivičnega premeščanja učiteljstva, naj se zbero in odstopijo šolskopravnima odsekom v Ljubljani in Mariboru. Pri obeh se osnuje še personalna sekcija.

Oba prosvetna oddelka naj se naprosita, da dasta listo kompetentov na razpolago zastopnikom učiteljstva, članoma namestilne komisije, še pred sejo namestilne komisije, da jo moreta proučiti in utemeljiti svoje predloge. Na ministrstvo naj se napravi vloga, v koliko so člani namestilne komisije namram organizaciji vezani na uradno tajnost po čl. 91. čin. zak.

Ali smo res tako majhni, da ne zmoremo take korporacije v svojo korist in v korist šolstva? Ali so dostojnejše nespartanske pravde po časnikih od skupnega nastopa močne, avtoritativne korporacije? Ali ne bo šolstvo rapidno nazadovalo, ali ne bo položaj učiteljev vedno slabši, če ne bomo skupnih vprašanj reševali skupno?

Vse učiteljstvo je dolžno resno premisliti te stvari in izvajati posledice, če mu je kaj do resničnega napredka našega šolstva in če mu je do izboljšanja lastnega gmotnega in moralnega položaja. Ako bo to naredilo, bo mogoče rešiti tudi vprašanje klasifikacije in še marsičesa drugega.

J. P.

Prosvetni oddelek v Mariboru naj se naprosi, da dá možnost zastopnikom osnovnega in meščanskošolskega učiteljstva, da glasujeta v namestilni komisiji skupno oba za vsak slučaj namestitve ne glede na to, ali se oddaja mesto na osnovni ali meščanski šoli.

Delovanje eksekutive pri poverjeništvu se odobri.

Poročilo blagajnika.

Glavni blagajnik tov. Rado Grum poroča o blagajniškem stanju poverjeništvu in listov: »Učiteljski Tovariš«, »Popotnik« in »Zvonček«, o dohodkih in izdatkih, o potnih stroških, o inseratih, o izdatkih samozobrazovalne akcije, o organizacijskih skladih, naložbah, brošurah, honorarijih, o proračunu, o pogodbi z Učiteljsko tiskarno, o likvidaciji tvornice učil in šolskih potrebščin in o preuredbi uprave. Na temelju njegovega poročila so se napravili sledeči sklepi:

Ožji sosvet predlaga širjemu sosvetu, da dovoli odpis 1000 Din za izgubljene deleže pri tvornici učil in šolskih potrebščin.

Glavni blagajnik naj sestavi proračun za poslovno leto 1928./29. za sejo širjega sosveta po Veliki noči vsaj v glavnih (surovih) obrih.

Urednikovo poročilo.

Urednik tovariš Ivan Dimnik pravi, da je zahteval prosvetni šef v Ljubljani za nekatere novice, ki jih je objavil v »Tovarišu«, konkretne dokaze. To je storil. Tudi v bodoče se bo držal točno tega načela. Za novice brez konkretnih dokazov ne more prevzeti nikake odgovornosti, da bodo objavljene. Dopisnik mora jamčiti napram uredniku za resničnost podatkov in vpslati dokaze istočasno z dopisom. Omenja dopis tov. Julija Kontlerja kot odgovor na članek, ki ga je spisal po naročilu ožjega sosveta tov. Hočevar. Sklep: Za članek prevzame uredništvo vso odgovornost, ker ima zanj konkretne dokaze. Za vsako izmed navedenih štirih točk ima dokaze tov. Hočevar, ki je spisal članek na sklep ožjega sosveta.

Delo v odsekih.

Tajnik prečita nato poročila, ki so jih poslali načelniki posameznih odsekov, in sicer: osrednji izobraževalni odsek, odsek za »Mladinsko Matico«, odsek za nadaljevalno šolstvo, odsek za izvenšolsko delo, šolsko-upravni odsek in odsek za kontraktualce.

Tov. Hren odločno zavrača poročilo Oio, v kolikor se tiče podatkov o društvenem delovanju v Mariboru, ter omenja, da res ni ustanovilo mariborsko učiteljsko društvo krožkov, ker to ni bilo v mestu potrebno. Pač pa se vrše sestanki članov vsakih 14 dni. Vodi jih tov. nadzornik Ivan Tomažič. Razpravljali so o vseh aktualnih zadevah, zlasti o delovni šoli. Sestankov se je udeležilo 40 do 60 učiteljev in učiteljic.

Po prečitaniu poročila »Mladinske Matice«, se je vnela živahna debata, ki so vanjo posegli tovariši: Ribičič, Musek, Mencin, Hren in Skulj. Po debati se sklene:

Predno se dajo publikacije »Mladinske Matice« v tisk, naj se pregleda proračun, naklada in oprema. Naslovna slika na knjigi Jack London naj se izmenja! Tov. Ribičič naj se pozove, da stopj v odsek.

Glede urejevanja »Zvončka« naj se sporuči uredniku, da v zmislu sklepov pokrajinske skupščine pozove še nove sotrudnike, mladinske pisatelje k sodelovanju. List se mora dvigniti tudi glede sotrudnikov.

V odsek za kontraktualce naj se pozove tov. Ribičič, ki je prvi delal kot zastopnik ožjega sosveta za kontraktualce.

Pri šolsko-upravnih odsekih v Ljubljani in Mariboru se osnuje še personalna sekcija. Za oba šolsko-upravna odseka se naroči list »Samoprava«.

Vsi dopisi posameznih odsekov morajo teči skozi poverjeništvu.

Gospodarski odsek naj se pogosteje sestaja!

Ako naj izhaja »Učiteljski Tovariš« v glavnih počitnicah štirinajstdnevno, naj o tem odloči pokrajinska skupščina.

Seja širjega sosveta.

Seja širjega sosveta bo 15. aprila t. l. v Mariboru. Določitev zborovalnega prostora in dnevnega reda se prepusti poverjeništvu. Dnevni red objavljamo na drugem mestu.

Likvidacija »Edinstva«.

Poverjenik Skulj pojasni ves potek, teze, točke, tiskovno težbo proti odgovornemu uredniku »Edinstva« in njegovo izjavo. »Edinstvo« je likvidacijo objavilo, kakvega oficijelnega obvestila doslej nismo prejeli.

Slovenska šolska Matica in Pedagoška centrala.

Tovariš Dimnik omenja, da se vrši občni zbor Slov. šolske Matice 4. aprila t. l. Mnenja je, da današnja Slov. šol. Mat. ni izvedla še vseh svojih nalog. Cepljenje je v škodo stvari. Potrebna je reforma, ki se bo izvedla le tedaj, ako se združijo vse delovne sile. Da bi ne cepili svojih energij, bi bilo najbolje, ako bi se Slov. šol. Mat. in Pedagoška centrala združili, ker imata obe instituciji iste tendence.

Slučajnosti.

Na vprašanje omenja tov. poverjenik, da je bil tov. Hren pravilno naprošen, da zastopar organizacijo na obnem zboru Pedagoške centralne v Mariboru. Povdarja tudi, da sta glasom njihovih poročil tovariša Pahor in Hreščak pravilno zastopala mnenje poverjeništvu.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, zaključijo poverjenik sejo.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana, dne 2. aprila 1928.

Andrej Skulj, Josip Kobal, poverjenik, tajnik.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR ZVEZE, DA SE ZBOLJŠA GMOTNI IN MORALNI POLOŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

Začetkom meseca marca in še preden je Narodna skupščina vzela v pretres finančni zakon za proračunsko leto 1928./29. je poslala Zveza obema slovenskima parlamentarnima kluboma, dalje še posebej poslancem gg. Puseňjaku, dr. Kramerju, dr. Pivkoti in Veseljaku, potem Glavnemu Savezu in vsem ostalim pokrajinskim Zvezam važno Spomenico. Iz nje naj izvolijo člani Zveze povzeti, da je storila Zveza v polni meri svojo dolžnost, to pa v odločilnem času. Finančni zakon je sedaj že pod streho. Krivda, da se niso upoštevale vse naše zahteve, je pripisati pač našim političnim pa tudi finančnim razdrapanim razmeram, največ pa seveda nevidevnosti naših merodajnih, ki nimajo menda drugega posla, ko da se bore za nadoblast. Spomenica, ki navaja v kratkih stavkih vse najvažnejše zahteve drž. nameščencev, se glasi doslovno:

»Zveza je načeloma proti ukoreninjeni praksi, da se zakon o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih izpreminja ali dopolnjuje z uredbami, čeprav imajo te uredbe na podlagi finančnih zakonov in člena 94. ustave moč zakonov.

Prav tako bi bilo prenehati s prakso, da se posamezni člani uradniškega zakona izpreminjajo, dopolnjujejo ali ukinjajo s finančnimi zakoni, ker trpi vsled tega pregled prvotnega zakonskega besedila in nastajajo nesoglasja, ki so dostikrat v nepopravljivo škodo drž. nameščentvu.

Ker pa ukinjajo finančni zakoni že nekaj let sem z vso doslednostjo samo dobrine, pridobljene z uradniškim zakonom, in ker z revizijo tega zakona v doglednem času še ne moremo računati, bi drž. nameščentvo najtopleje pozdravilo, ako bi finančni zakon za leto 1928./29. izjemoma in prvič obsegal določbe, ki bi vsaj začasno, t. j. do revizije uradniškega zakona, ki si je s tem nikakor ne odrekamo, blažile mizerno stanje državnega nameščentva.

Zato si dovoljujemo staviti k predlogu finančnega zakona za leto 1928./29. sledeče amandmane:

Črtajo naj se:

1. člen 27., ki se tiče centralizacije kreditov in s tem združenega postopka za izplačevanje posmrtnih drž. nameščencem. (Glej predlog pod II., točka 7.)

2. člen 40., s katerim se ukinja odstavek v) »pravilnika o naročitim dodacima na platu, u novcu ili naturi, državnim službenicima gradjanskoga reda, saobrazno popisu čl. 40. zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda — u resoru Ministarstva Pravde«, ki se glasi: »stražarsko osoblje, za vreme nočne službe računajući vreme od 20 do 6 časova po 1 Din na puni sat nočne službe. U tu službu računa se vreme provedeno na smeni u stražarnici«; iz člena 65. recipirani člani finančnega zakona za leto 1927./28., in sicer:

3. člen 297., s katerim se določa enoletna čakalna doba za pridobitev pokojninske pravice v višji skupini;

4. člen 302., ki določa podaljšanje službene dobe za dosegajo pokojnine od 10 na 15 let;

5. člen 303., ki razveljavlja čl. 123. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih glede brezobrestnih posojil državnim uslužbencem ter /zadnji odstavek člena 137. l. c. glede prišteta 10 let k pokojninski osnovi v primeru nezgode v službi ali radi nje;

6. člen 309., ki nalaga izpitnim kandidatom breme honorarjev za izpraševalne komisije.

Za takšne nagrade naj se odobri pri dotičnih razdelih oziroma glavah posebni delegirani krediti.

Črtajo naj se nadalje:

7. člen 66. predloga finančnega zakona za leto 1928./29., ki daje pooblastilo za prevodbo zvančnikov in služiteljev na položaj dnevničarjev;

8. člen 67., ki se tiče nepriznanja selitvenih stroškov, izvzemši kadar gre za premeštitev iz kazenskega razloga.

Učitelji-ce ! pri velikonočnem nakupu 10% popust v modni trgovini P. Šterk nasled. MILOŠ KARNIČNIK LJUBLJANA, Stari trg 18.

Naša omladina.

U. M. U. N. (Udruženje mariborskega učiteljskega naraščaja) na državnem moškem učiteljsku.

Učiteljskiki mariborskega učiteljskega spe spanje pravičnega, odmeva po naši javnosti.

Toda gospoda se motijo. Nismo mi oni, ki spe spanje pravičnega, temveč smo oni, ki delajo brez hrupa in vpitja, na oni, ki delajo mirno in smotreno.

Povojnemu dijaštvu pripisujejo mlačnost, brez vsake samodelavnosti in narodne zavesti, ki le gleda za zabavo in hrepeni po plesu in veselju. Velika je tu hiba, a še večja je politična. Ni enotnosti v dijaštvu ne na kulturnem polju in ne drugje, temveč je razcepljeno pod raznimi vplivi v mnogo malih brezpomembnih organizacij. Temu je treba odpomoči in prizadeti smrtni udarec in videli boste, da bo nastopila nova doba — doba Jugoslovenskega nacionalizma in kulture.

Se ena hiba je karakteristična izmed mnogih povojnih hib in t. j.: blebetavost in kričavost na eni strani, na drugi pa brezplodno delovanje v mnogih društvih, katerim pa se dijak ne more v zadostni meri odzvati.

Teh usodnih napak se mi zavedamo in zato smo se lotili dela mirno in tiho, lotili smo se idealnega dela, da ustvarimo samoniklo mladino, nasproti Cankarjevim duševnim hlapcem.

Spimo, odmeva in vendar nismo spali. Imeli smo tekom letošnjega leta že lep ciklus predavanj, ki jih je otvoril (I.) g. prof. Zivortnik; »Cerkev in dijak«, II. g. prof. Baš; »Turistika«, III. g. prof. Sušnik; »Duša Beograd«, IV. Tovariš Žener; »Lahkoatletika«, V. g. prof. Sušnik; »Črtice iz Nušičeve avto-biografije«, VI. g. prof. Baš; »Po Italiji«, VII. g. Robnik; »Diletski odri«, VIII. g. Kutin; »Menice in njen pomen«, IX. g. prof. Zgeč; »Spolni nagon in vzgoja«, X. g. prof. Zgeč; »Spolni nagon in vzgoja«, nadaljevanje. Predavanja so bila razmeroma dobro obiskana in so gotovo dosegla to, v kar so bila namenjena.

Priredili smo tudi interno akademijo, ki je jako dobro uspela s sledečim sporedom: 1. Orkester: Koračnica. 2. Govor. 3. Solo: petje. 4. Zbor: »Na dan Slovan«. 5. Solopetje. 6. Čelo — solo. 7. Komičen prizor: »Lux & Comp.« 8. Orkester. 9. Komičen prizor: »Pevci s Slovenske Krajine«. 10. Orkester.

Toda ne mislite, da je vsa stvar šla kar tako izpod rok. Kakor je to že v navadi, se povsod dela s ceremonijami in treba je čakati na razne milosti itd. Tako je bilo tudi z nami, nikjer nismo dobili dvorane ali sobe, kjer bi naj priredili akademijo. V tem kritičnem trenutku nam je priskočilo na pomoč ravnateljstvo in nam dalo na razpolago slavnostno dvorano na našem zavodu. Tudi drugače kaže ravnateljstvo, kakor profesorski zbor mnogo zanimanja in smisla za naše delovanje. Vsem najlepša hvala!

Dobili smo na razpolago sobo, ki jo bomo v naprej uporabili kot društveno sobo, v pritličju našega zavoda. Vse leto nam je na razpolago po en letnik za seje in sobotna predavanja. Poleg tega pa redno vse leto deluje knjižnica s 672 knjigami.

Pod inicijativo g. prof. Baše je odbor ustanovil odseke, za katerimi je članstvo najbolj hrepenelo, t. j. literarni, pedagoški, šahovski, pevski in glasbeni odsek.

Torej vidite gospoda, da se vendar ne spi in da se lahko brez kričavosti, brez vednosti naše preradovedne javnosti tudi dela.

Zapomnimo si pa eno gospoda. Prosta pot mladini, stran s strankarskimi in političnimi vplivi in nastopila bo nova doba — doba večje idealnosti in nacije.

Karel Vollmaier,

t. č. predsednik za odbor.

Opomba uredništva: Ako bi g. Kocbek poslal zadnjič to poročilo namesto svojega dopisa, bi bila prihranjena lahko marsikatera pikra beseda. Ni pa s tem še opravičena abstinenca, ki so jo mladi tovariši izvajali namram predavanju, ki ga je tov. Pahor nameni za nje, posebno ne, ker med gornjimi predavanji ni enakega, ki bi uvajal mlade tovariše v stanovsko organizacijo.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Tovarišice, tovariši! Pospesite pridobivanje članov za Mladinsko Matico, da dosežemo častno število!

Nekatere šole se niso odzvale za Mlad. M. v pričakovanem številu, kar je razvidno iz seznama v tej številki.

Mladinska Matica.

Šole v ljubljanski oblasti.			
Sv. Ana n. Trzičem	71 otrok	10 naročnikov	14 %
Banjaloka	147	10	6,8 %
Bevke	56	10	17,8 %
Blanca	134	30	22,4 %
Golo	65	10	15,4 %
Grosuplje	128	10	7,8 %
Jarše	67	10	14,9 %
Kamnik	172	70	40,7 %
Karlovica	69	44	63,7 %
Kočevje,			
drž. deš. o. š.	440	80	18,2 %
Kočevje,			
zas. dekl. o. š.	16	1	6,25 %
Komenda	260	16	6,2 %
Koprivnik	27	4	18,2 %
Kočevska Reka	22	2	7,4 %
Kostel	40	10	25 %
Kranjska gora	206	40	19,4 %
Sv. Lenart	168	1	0,6 %
Ljubljana,			
I. d. o. š.	296	82	27,7 %
Ljubljana,			
II. d. o. š.	264	20	7,6 %
Ljubljana,			
deš. vadnica	120	80	66,6 %
Dol. Logatec	205	30	14,6 %
Novi kot	40	6	15 %
Podlipa	70	10	14,3 %
Radeče pri Zid. m.	319	52	16,3 %
Radomlje	89	10	11,2 %
Radovljica	205	30	14,6 %
Reichenau	20	1	5 %
Rova	41	5	12,2 %
Rožni dol	50	10	20 %
Št. Rupert	380	12	3,1 %
Sela pri Šumberku	75	1	1,3 %
Sora	130	42	32,3 %
Stara cerkev	93	12	12,9 %
Stari breg	40	1	2,5 %
Stoperc	124	15	12 %
Stranje	149	7	4,7 %
Svetli potok	36	2	5,5 %
Škofja Loka,			
zas. dekl. m. š.	?	20	? %
Št. Urška gora	55	5	9 %
Vače	150	10	6,6 %
Vinica	190	14	7,3 %
Zameško	128	10	7,8 %
Zavodnje	65	7	10,7 %
Dol pri Hrastniku	227	2	0,8 %
Ljubljana,			
Urš. vnanja	241	4	1,6 %
Ljubljana,			
Urš. notr.	?	15	? %
Stari trg p. Raketu	305	10	3,3 %
Ljubljana,			
II. deš. mešč. š.	?	30	? %
Kokra	48	5	10,4 %
Orehovica	147	27	18,3 %
Sela	100	1	1 %
Jurklošter	123	11	8,9 %
Krvava peč	22	9	40,9 %
Besnica	56	10	17 %
Sv. Križ p. Kostanj.	186	3	1,6 %
Jezerko	88	17	19,3 %
Dobrnice	250	6	2,4 %
Kovor pri Trziču	79	10	12,6 %
Mengeš	200	50	25 %
Zagradec	164	3	1,8 %
Preloka	88	9	10,2 %
Adlešiči	102	3	2,9 %
Koroška Bela	289	43	14,3 %
Božakovo	40	16	40 %
Ljubljana, Gluhonem.	?	10	? %
Štrekljavec	135	10	7,4 %

Vseh otrok je 8312, naročnikov 1156, to je 13,9 %. Po nekaterih šolah se niso zbrali vseh naročnikov, zato bo odstotek še narasel.

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani
priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želodčno tinkturo
Naročila točno po povzetju

Pokret učiteljic.

NE KLONIMO!

Tempora mutantur! Kratka je bila doba idealne demokracije, kratka naša idejna svoboda.

Novi časi, novi zakoni! Oni, ki skrbijo, da ne skočimo iz tira našega življenjskega pota, nam obetajo še krepkejšo vez: **celibat**.

Ni minula torej še doba reakcije, ker zakoni se ustvarjajo, zakoni, ki nas spominjajo na one čase, ko smo bile učiteljice le slepo orodje.

Brez zamere tovarišice!

V kolikor so se namreč naši tovariši osamosvojili, toliko se nam učiteljicam kratki še ono malo: razpolagati s prosto voljo pri izbiri življenjskega druga. To ni sicer samo po sebi ono, kar nam zadaje neprijetne občutke, pač pa dejstvo, da se moramo brez pogojev ukloniti volji, ki hoče odločiti celo v naših življenjskih odnosih, je ono, kar nas sili, da se z vsemi silami upremo in kličemo: hočemo biti enakopravne s tovariši, bodisi v privatnem, kakor javnem življenju.

Res, da se ženska individualnost razlikuje od moške, toda ravno učiteljski stan ji omogoča, da se približuje stopnji, ko se sme reči, da je žena kot taka zadostila nalogi, ki je vredna moškega truda. Za naše delo pa ne nudimo dovolj »reklame«, zato se nas tudi podcenjuje in zato nam dajejo še vedno novih »lekcij« na našo življenjsko pot.

Ako pa je naš poklic res tako vzvišen, da ga zakon (možitev) obsenčuje, potem naj se celibat razširi še na one tovarišice, ki jim je milostno dovoljeno vzeti za moža tovariša in tudi na tovariše, sploh na vse prosvetne delavce; uvede naj se splošen celibat, kakor pri posvečenih osebah. Nam bodo vsaj na umeten način zadržali želje po zakonskem življenju, ker kogar bodo nadlegovale te »muhe«, bo stopil ali v samostan oziroma bogoslovje ali pa v učiteljski stan.

Nepotrebni so tudi vsi komentarji, da zakon (možitev) ne vpliva kvarno na šolo pri onih, ki imajo voljo in namen vršiti to življenjsko nalogo in so zato vstopili v učiteljski stan.

Odprto nam ostane samo še vprašanje, komu se imamo zahvaliti za ono skrb, ki je pripomogla, da se hočejo vpeljati drakonske naredbe glede celibata.

Mogoče ravno onim, od katerih bi najmanj pričakovali?!

K.

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smuških čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gozdarjev«!

J. BRAJER, Ljubljana, Breg šte. 1.

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priporoča cenj. učiteljstvu perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotajo, pletenine in druge modne predmete. Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

Splošne vesti.

VABILO

na sejo širjega sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana, ki se bo vršila 15. aprila 1928 v telovadnici drž. ženskega učiteljskega v Mariboru. Začetek ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev seje in poročilo poverjenika tov. A. Skulja.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo o delu v odsekih.
5. Naš tisk.
6. Določitev kraja in časa in dnevnega reda pokrajinske skupščine.
7. Predlogi in nasveti okrajnih učiteljskih društev.

Opomba: Predloge in nasvete naj pošljejo okrajna učiteljska društva vsaj tri dni pred sejo. Na seji oddani predlogi se ne bodo upoštevali. Člani širjega sosveta so vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in vsi člani ožjega sosveta. Udrženje jugoslovenskega učiteljskega poverjeništvu Ljubljana, dne 4. IV. 1928.

ANDREJ SKULJ, poverjenik, **JOSIP KOBAL,** tajnik.

RADO GRUM, blagajnik.

— Danes otvarja poverjeništvu novo rubriko »Kaj se godi« v svojem stanovskem glasilu. Na tem mestu in pod tem naslovom hoče na kratko in stvarno registrirati najbolj kričeče slučaje, ki se — žalibog — še vedno dogajajo in ki niso v skladu z veljavnimi zakoni in odredbami ter občutno škodujejo razvoju našega šolstva, ugledu našega stanu in tudi ugledu naše prosvetne uprave. Zakaj ran, katere zadajajo našemu šolstvu, učiteljsstvu in celo prosvetni upravi sami — često neodgovorni — faktorji, na lastno pest, ne kaže prikrivati, da bi se gnajile in okužile še zdrave dele šolstva, učiteljsstva in prosvetne uprave. Treba jih je razgaliti in zdraviti dokler se ni prepozno. S tem bomo koristili vsem trem faktorjem: šolstvu, učiteljsstvu, prosvetni upravi ter po njih tudi svojemu narodu in državi.

APEL NA ŠOLSKO OBLAST IN ČLANSTVO.

Resoluciji Mežiškega društva.

I.

Učiteljsstvo sodnega okraja Prevalje čim dalje bolj čuti nevdržnost stanja, da se že leta ne sklicuje prepotrebnih uradnih učiteljskih konferenc. Učiteljsstvo čuti vso silo novih prilik, ki zahtevajo kategorično novih smeri v našem šolstvu, tako v vzgojnem kakor tudi v didaktičnem oziru. Brez uradnih konferenc pa je prepuščeno posameznikom, da z večjo ali manjšo skladnostjo s šolsko upravo uveljavljajo nova načela. Kakor tudi učiteljsstvo pozdravlja to samostojno iskanje, vendar smatra potrebnim, da tudi šolska oblast poda svoja mnenja ter se najde potem sigurneja podlaga za medsebojno delo s tem, da dá na razpolago šolska uprava svojo materialno in moralno pomoč.

II.

V zadnjih treh mesecih se je naša organizacija v šolskoreformnem delu izvanredno razgibala, kar kažejo številni sestanki v Mariboru in Ljubljani. Toda v glasovih po šolski reformi se izgubljajo glasnejši, in še več v tihih klevetah zadušeni protesti proti upropačenju našega stanu v materialnem in s tem v moralnem oziru.

Članki »škandal za kulturno državo«, »Zločin nad državo«, »Naš socialno-gospodarski program« itd. gredo mimo nas.

Tega mora biti konec! Zavedati se moramo, da je naš stan, stan duševnega proletariata. Mnogo govorimo o socialnih vprašanjih, toda ravno mi, ki se najbolj zavzemamo za pravice delavstva in kmeta, pozabljamo, da ravno tako, kakor za te, velja načelo, ki je vendar bistvo vsakega socializma: Za vsako delo zahtevamo delu primerno in enako plačilo tudi za nas. Zato imamo, kakor vsako drugo delavstvo, tudi enako pravico do vseh dovoljenih sredstev za izterjatev in dosego naših materialnih pravic. Zato zahtevamo, da je naša organizacija cele države stanovsko borbena, da postane sindikat, kadar gre za naše najglavnejše pravice, in to tudi, bodisi da posežemo po najradikalnejšem sredstvu — štrajku.

Zavedajmo se, da smo važen faktor v državi, in da ne maramo še za naprej ostati hlapi.

— Odprava osemrazrednic? Ker so v proračunu za leto 1928./29. zelo zmanjšane nekatere postavke, zlasti dodatki za nadzor-nike (!?!), zahteva prosvetno ministrstvo poročilo, katere osemrazrednice bi bilo spre-meniti v petrazrednice in namesto višjih treh razredov ustanoviti meščanske šole, ter katere osemrazrednice bi bilo vsled majhnega števila učencev v višjih razredih spremeniti v šest ali petrazrednice. Počasi bodo reducirali naše šole na štirirazrednice in nas s tem izenačili v celi državi.

— Anonimnega tovariša iz Prekmurja, ki je v torokvem »Slovincu« povzročil anoni-men dopis s trditvijo »veliko razburjenje je povzročil pri nekaterih predlog, da se naj v »Učit. Tov.« prepevedo anonimni napadi od strani liberalnega učiteljsstva«, opozarjamo, da je v zadnji številki »Učit. Tov.«, ki je izšel že teden dni pred »Slovincem«, objavljen dopisnik dotičnega članka. Tudi povemo javno, da še do danes nismo prejeli poročila od Dolnjelendavskega društva in ne zadevne resolucije. Članj Dolnjelendavskega društva imajo pa sedaj priliko, da na svojem zborovanju poiščejo povzročitelja dopisa v »Slovincu«, ki še vedno straši z »liberalnim« učiteljstvom ter hoče na ta način rešiti vprašanje, kar pa ravno ne dela učiteljsstvu časti. Časi, da se je učiteljsstvo izigravalo z »liberalnim« in »klerikalnim« so minili.

— »Slovinc« od sobote prinaša sledečo notico iz Zagorja: »Tudi »Učiteljski Tovariš« se pritožuje nad tem, da je bila v zagorski šoli brez potrebe nastavljena 18. učna moč. Edinjašem je manjkala en glas do večine, ki so jo z novo učiteljico srečno dosegli. Čudno, da oblasti še vedno podpirajo ljudi, ki so že več političnih pogrešk zagrešili nad zagorsko šolo.« — K tej notici moramo pripomniti, da »Učiteljski Tovariš« ni objavil one notice iz kakega strankarsko političnega ozira, temveč strogo z načelnega stališča, da se po razpisu stalno nameščenih literarnih učiteljic ne namešča čez noč kot učiteljice ženskih ročnih del, ker jih zna ministrstvo lepega dne reducirati.

— Kulturna sramota v Prekmurju. Te dni se je moralo pouk ustaviti na šoli Fikšinci in na šoli Pertocha radi pomanjkanja kuriva. Obe ti šoli sta verski (rk.). — Na državnih prekmurjskih šolah pa se bo moral pouk ustaviti v kratkem času radi nenakazanja od države obljubljenih kreditov.

† Bernot Ivan. Dne 1. aprila je umrl v Ljubljani po dolgotrajni boleznii tov. Ivan Bernot, upokojeni strokovni učitelj na srednji tehnični šoli v Ljubljani in dolgoletni predsednik »Učiteljske tiskarne«. Pogreb pokojnika se je vršil dne 3. aprila ob veliki udeležbi učiteljsstva in drugega občinstva. Nekrolog priobčimo v prihodnji številki »Učiteljskega Tovariša«. Prizadeti pa izražamo naše iskreno sožalje.

— Zadnja pot Ljudmile Gabrškove. V sredo 28. marca se je vršil pogreb pokojne tovarišice Ljudmile Gabrškove, hčerke upok. oblastnega šolskega nadzornika Frana Gabrška. Številna udeležba je pokazala priljubljenost pokojnice v krogu svojih tovarišev in tovarišic, staršev in pri šolski mladini ter sočustvovanje širokega kroga prijateljev z obitelji Frana Gabrška. Pogreba se je udeležil učiteljski zbor s šolsko mladino iz Most, ki je nesla spredaj številne vence, zastopniki stanovskih in drugih društev, zastopniki šolskih oblastev ter mnogo drugega občinstva. Pred hišo žalosti in ob kapelici je zapel pevski zbor, sestojč iz stanovskih tovarišev in pomnožen s pevci Glasbene Maticice pod vodstvom tov. strokovnega učitelja Ljubo Dermelja žalostinke. Ob grobu se je z ginljivimi besedami poslovil od prerano umrle pokojnice šolski upravitelj Janko Grad. Pokojnica je do zadnjega napora vztrajala na svojem težko priborjenem službenem mestu, kar je pospešilo njeno prerano smrt. Naj ji bo ohranjen časten spomin!

— »Ženski List«. Izašao je aprilski broj 4 ovog omiljenog modnog i domaćinskog mjesečnika. Ovaj broj prikazuje u modnom dijelu, biranim modelima, od kojih su mnogi u bojama, ovogodišnju osobito ukusnu proljetnu modu. Ručni rad modernij i narodnij, i u ovom je broju odlično zastupan. Obilni tekstovni dio sadržaje birano zabavno i poučno štivo, uz stalne rubrike o zdravstvu, kozmetici i praktičnim kućanskim pitanjima koja zanimaju našu ženu. Pretplata na 3 mjeseca uz cijenu od Din 45 prima Uprava »Ž. L.«, Zagreb, Samostanska ul. 2 — pojedini broj dobije se u svim knjižarama i trafikama uz cijenu od Din 18.

— Izjava. Z ozirom na principijelno stališče, ki ga je zavzelo celjsko učiteljsko društvo na svojem zborovanju dne 3. marca t. l. izjavljamo, da utegne ta resolucija imeti dalekosežne posledice za vse učiteljsstvo. Ugovajljamo, da razlogov za ukinitve višje ped. šole ne le ni nikjer najti, temveč da se iz vse resolucije zrcali popolno nepoznavanje institucije, ki po mnenju predlagateljev »ne nudi nobene koristi«. V interesu vsega učiteljsstva prosimo, da se vsakdo, ki hoče o tej prevažni stvari debatirati in zavzeti principijelno stališče, najpreje o vsem po možnosti čim točneje informira. Dostavljamo, da o tej zadevi ne bomo vodili nobene debate več na tem mestu. — Klub slovenskih slušateljev višje ped. šole v Zagrebu.

— V pojasnilu k notici »Akademska čast« v 36. številki »Učit. Tovariša« od 22. marca t. l. poročam, da v začetku niso bili vabljeni učitelji in učiteljice vadvic k diskusijskim sestankom v delovni šoli, ampak se je to zgodilo pozneje na željo udeležencev. Po takem se začetkoma učitelji vadvic niso mogli udeleževati teh sestankov. Pri zadnjih štirih sestankih se je razpravljalo o delovnem principu v elementarnem razredu. Enega izmed teh se je udeležil učitelj elementarnega razreda vadvic na moškem učiteljskem, na ostale pa vsled zaposlenosti ni mogel. Vadvniške učiteljice ženskega učiteljskega prihajajo, odkar so obveščene. Kar se tiče drugih trditve, ne morem dati pojasnila, ker mi ni nič znano. Tomazič.

— Ptujsko učiteljsko društvo priredi dne 15., 16. in 17. aprila rokotvorni tečaj v Ptuj. Vodila ga bodeta tovariša Srečko Vitorji in Friderik Venigerholz. Vsaka šola srez za bo zastopana na tečaju po enem članu učiteljskega zbora.

— Ameriški Mladinski list je dobil v 6. letniku prav lepo opremo. Vsaka številka se nahaja v barvanih kartonskih platnicah in sploh skrbi g. urednik Kobal za skrbno izbrano vsebino. Posebno lepi so fotografski posnetki živali in krajev. Tudi papir je boljše kakovosti. Tiska se v 9000 izvodih. Mladinski list je slovensko-angleška mladinska mesečna revija. V slovenskem delu so dela naših najboljših literarnih delavcev. Zasedimo Otona Župančiča, Engelberta Gangla, Stritarja, Dragotina Ketteja; septemberska številka je objavila življenjepis s sliko pesnika in grafika Albina Čebularja, ki neumorno prispeva s svojimi številnimi izvirnimi deli, od ustanovitve revije. List je na višku, ker je posvetil urednik posebno pozornost njegovim povzdigim in mu izposloval gmotno podporo, da je izšel lahko v razkošni opremi.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Družba je vredna in potrebna, da jo vsakdo po svojih močeh podpira. Prijatelje naše šolske družbe in učiteljskega prosimo, da občinstvo na naše obrambno društvo pri vsaki priliki opozarjajo. Učiteljsstvo prosimo, da sedaj, ob Veliki noči zberejo kak mali prispevek za pirhe.

— g Igrice, ki jih je založilo Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani, so bile razposlane vsem šolam obeh slov. oblasti. Na žalost moramo konstatirati, da je bilo mnogo pošiljk vrnjenih iz obeh oblasti. Članstvu UJU sporočamo, da Konvikt nikakor ne konkurira Učiteljskemu domu, pač pa da sta odbora dogovorno sklenila, da drug drugega pri gospodarskih akcijah podpirata. Sicer imajo pa Igrice svojo literarno vrednost in če se šole že nikakor ne morejo odločiti, da bi priredile po knjigi kako igrico v prid Domu in Konviktu, naj bi jih pa uvrstile v svoje mladinske knjižnice, ki brezdomno niso prebogat. Vrnjeno še lahko naročite! — J. L.

— Kosmos brošure priporoča nek tovariš v zadnjem »Tovarišu«. Brezdomno piscu notice ni znano, da ima Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta stalno trgovsko posodbo, glasom katere mu podjetje Kosmos priznava 20% provizije za vsa učila in knjige, ki so naročena potom Učiteljskega konvikta. (Naslov za naročila: Šolsko upraviteljsvo ali U. K. v Cerkljah pri Kranju). Akcijo vodi poštvalno tovariš Pavlovec Milan.

J. L.

— Prava kava je strup. Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagrejnjo življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavitku.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927./28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— UPRAVA »ZVONČKA« išče 1. in 2. številko »Zvončka« letnika 1926./27. in 1927./28. proti odplačilu. Kdor ju lahko poseže — naj ju pošlje na upravo UJU — Ljubljana.

Nogavice, rokavice, damsko in moško perilo, kravate, čepice, bluže, damske obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje pri ŠTERK, nasled.

MILOŠ KARNIČNIK
LJUBLJANA, Stari trg šte. 18.

Naporno dnevno delo ubija! Varujte zato živce! Pijte rženo žitno kavo **ŽIKO.**

Nadaljevalno šolstvo.

—n Odsek za kmet. gosp. nadaljevalno šolstvo UJU za mariborsko oblast ima svoj prvi redni sestanek dne 14. aprila (sobota) ob 14. uri na osnovni šoli v Cankarjevi ulici — upravitelj tovariš Alt. Na dnevnem redu so razna organizacijska vprašanja. Referira tovariš Mencin. Odsekovi člani naj prinesejo s seboj Kührmanov učni načrt za kmetijske nadaljevalne šole in pravilnik, katerega je ponovno redigiral kmet. svetnik Zidanšek, izdal veliki župan mariborske oblasti dne 15. oktobra 1927, E. br. 1629/14. Sestanek važen in nujen in vabim vse p. t. tovarišice in tovariše obvezno. — Slivnica, dne 2. aprila 1928. — Mejovšek.

Modne pletenine Moderni kostumi in komolci po meri iz kabsa volne.
MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO
FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

MODNI ATELJE M. ŠARC
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4
Sprejema naročila cenj. gg. učiteljic po izjemno zmernih cenah. Zadnje pariške novosti vedno na razpolago.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdoločanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje.

Učiteljski pravnik.

—§ Prošnji za usposobljenostni izpit je priložiti zrelostno izpričevalo v overovljenem prepisu ter potek službovanja, bodisi s službeno razpredelnico ali pa z overovljenimi prepisi dekretov.

—§ Kolkovanje šolskih izkazov. Ker je učiteljstvo smatralo, da šolski izkazi niso istovetni z izpričevali, pojasnjuje delegacija ministrstva financ za Slovenijo v Ljubljani s svojim dopisom št. II. — 351/1 ex 1928 z dne 12. marca 1928, da so tudi »Izkazi podvrženi kolkovini iz tar. post. 311. taksnega zakona. — Za takšno obveznost je naziv, pod katerim se izdajajo učencem potrdila o vedenju in uspehu v šoli irelevanten. Poverjeništvu UJU bo napravilo v tej zadevi znova korake, ker je ta taksa v nasprotju z ustavnimi določili, da je pouk brezplačen.

NOTE

za petje, klavir, violino
i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo
zadostna dopisnica
(Gg. učitelj poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni
»MATIČNA KNJIGARNA«
LJUBLJANA

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Plačila za brošure napredujejo še vedno zelo počasi. Kjer krožki delujejo redno, tam so ponavadi tudi s finančno zaščito v redu. Vemo, da mnogi sklicatelji odlašajo z nakazanjem dolžnega zneska, ker niso mogli vsled neudeležbe članov pri krožkovih sestankih še brošur razdeliti in inkasirati denarja. Ker pa imajo med tem že drugo položnico v roki, jih prosimo, da nakažejo že inkasirane zneske po prvi položnici, za ostale zneske pa uporabijo poznejše drugo položnico. Nujno jim priporočamo tudi, da razdeljujejo brošure tudi ob društvenih zborovanjih. Na zborovanju pridejo tudi taki člani, ki sicer ne morejo ali nočejo obiskovati krožkovih sestankov. Dotični člani potrebujejo brošure še nujneje, da se lahko informirajo o delu svojega krožka in da ostanejo vsaj na ta način v tekočem iz tega dela.

—oio Vsem izobraževalnim krožkom priporočamo, da se razgovore na svojih sestankih tudi o programu II. izobraževalnega tečaja. Program je bil objavljen zadnjič v 29. številki »Učiteljskega Tovariša« od 2. februarja t. l. Ponavljamo svojo prošnjo na vse krožke in društvene odbore (zlasti na okrajne referente za samoizobražbo), da razmišljajo o tem, ali bi se dobil v njihovem okraju prostor za 200—250 udeležencev tečaja. Zeleti bi bilo, da bi nam izbrani kraj nudil dovolj udobnosti glede lokala za zborovanje, glede prenočišč, glede primerne in cenene menze ter glede okolice, ki naj bi udeležencem nudila priliko s kratkimi izleti in izprehodi ohraniti se v svežem razpoloženju. Izkusnje nam dokazujejo, da te strani ni omalovaževati, če naj pričakujemo razveseljivih uspehov našega tečaja. Poročila o tem prosimo čim prej, da nam bo mogoče pravočasno urediti vse potrebno v tem pogledu. Tudi predlogi našega članstva o programu tečaja so nam zelo dobrodošli; morajo pa se pospešiti, če se hočemo na nje ozirati.

—oio Delo po krožkih:

222. Podgorje: II. 26. februarja. Od 27 članov 16. Kulturni in politični liberalizem. O Učiteljskem konviktu. Prihodnji sestanek ?.

223. Vinica: IV. 4. marca. Od 11 članov 5. O dekliskem krožku na Vinici. Prihodnji sestanek ? Berta Lovšin »Nova pota — aforizmi Karla Linhart«. Prihodnji sestanek 1. aprila.

224. Sv. Martin: I. 14. marca. Od 11 članov 5. Navodila za delo po krožkih. Izvsnoslovo delo učiteljstva. Risarski in rokotvorni pouk po Jančiču in Novaku. Prihodnji sestanek 3. aprila.

225. Sv. Jurij ob Južni žel.: V. 13. marca. Od 18 članov 9. Prvih šest poglavij iz 2. brošure »Iz družboslovja«. Prihodnji sestanek ?.

226. Jesenice: V. 21. marca. Od 32 članov 10. Tri poglavja iz 2. brošure. O disciplini — nadaljevanje. O vzrokih neuspehov v šoli. Dolžan: »Vesoljni potop«. Prihodnji sestanek 18. aprila.

227. Trbovlje-Vode: II. 23. marca. Od 27 članov 21. Gospodarski liberalizem. Prihodnji sestanek 27. marca.

228. Braslovce: II. 23. marca. Od 16 članov 9. Štiri poglavja iz 1. brošure. O vzrokih neuspehov na srednjih šolah. Razna aktualna šolska vprašanja. Prihodnji sestanek ?.

229. Žiže: III. 23. marca. Od 17 članov 11. Zadnja poglavja iz 1. brošure. 1. in 2. poglavje iz 2. brošure. O morebitnem dekliskem krožku v Ločah. O šolskem dnevniku. Prihodnji sestanek 27. aprila.

230. Motnik: II. 11. marca. Od 8 članov 8. O liberalizmu. Razne stanovske zadeve. Prihodnji sestanek sredi maja.

231. Kamnik: III. 22. marca. Od 27 članov 16. Prvih 6 poglavij iz 2. brošure. Prihodnji sestanek v aprilu.

232. Trbovlje-Vode: III. skupaj s Trbovljami: II. Od 49 članov 37. O delovanju krožkov in potrebi sociološke izobrazbe. Iz družboslovja. Prihodnji sestanek ?.

233. Slov. Bistrica: I. 29. februarja. Od 19 članov 9. Štiri poglavja iz 1. brošure. Prihodnji sestanek ?.

234. St. Pavel pri Preboldu: III. 21. marca. Od 11 članov 8. Sedem poglavij iz 2. brošure. Tov. Pečar o gojenju vrtnic. Prihodnji sestanek 17. aprila.

235. Trebnje: I. 22. marca. Od 29 članov 8. Iz družboslovja s posebnim ozirom na pedagoške krožke. Kaj učence in starše posebno naveže na šolo. Nekateri predlogi. Prihodnji sestanek ?.

236. Stogovci-Apače: IV. 25. marca. Od 12 članov 8. Tov. Rusova o prvem poglavju iz Foersterjevega »Mladinoslovja«. Prihodnji sestanek ?.

237. Ljubljana-učiteljske: XII. 24. marca. Prisotnih 9. O danski ljudski visoki šoli. Sociologija umetnosti. Prihodnji sestanek 31. marca.

238. Ljubljana: VIII. 30. marca. Od 198 članov 8. Iz družboslovja: produkcijski proces. O medsebojnem vplivu družbe in posameznikov: Atila, Napoleon — Mussolini. Prihodnji sestanek ?.

239. Sv. Jurij ob Pesnici: II. 8. marca. Od 17 članov 10. Krajev, narodopisni in šolski oris Svevce — tov. Maučnik. Prihodnji sestanek 19. aprila.

240. Gornja Radgona: II. 29. marca. Od 19 članov 5. I. in 5. poglavje 1. brošure. Prihodnji sestanek 12. aprila.

241. Ptuj: V. 29. februarja. Od 27 članov 17. Koncentracija pouka.

242. Ptuj: VI. 28. marca. Od 27 članov 18. O idealizmu. Debata o referatu tov. Jančiča. Prihodnji sestanek ?.

243. Ljutomer: III. 15. marca. Od 21 članov 9. Praktično učenje knjigovozništva. Prihodnji sestanek 26. aprila.

244. Marenberg: III. 17. februarja. Od 14 članov ? Gospodarski liberalizem. O potrebi dekliskega krožka. Referat tov. Dolganove o metodi dekliskih krožkov. Prihodnji sestanek 23. aprila.

245. Ljubljana-učiteljske: XIII. 31. marca. Prisotnih 7. Resume iz obravnave o danski ljudski visoki šoli. Prihodnji sestanek 14. aprila.

246. St. Janž pri Dravogradu: III. Od 7 članov 3. Vtisi hospitiranja v poskusnem razredu dekliske šole tov. Kavčiča v Šmartnem (Visočnik). Smoter stvarnega pouka (Vrhnjakova). Prihodnji sestanek 21. aprila.

247. Velenje: IV. 28. marca. Od 22 članov 10. Začetna poglavja iz 2. brošure. Naznančneje sta se obravnavali »Zadruga« in »Rodbina«. (Mlinšek in Rakovčeva). Tovariš Bratkovič »Spisje v delovni šoli«. Prihodnji sestanek v maju.

Osebnne zadeve.

—i Nameščanja na osnovne šole. (Krajev): Stalni šolski upravitelj = 1, upraviteljica = 2, učitelj = 3, učiteljica = 4. V Dobovi Ana Radanovič (4), v Pišecah Jakobina Rantner (4), v Planini Evalija Jurše (4), v Senovem Edmund Hofbeck (3), v Sevnici Franc Klemenc (3), v Sromljah Slavko Zupc (3), v Zdolah Frančiška Kuželj (4), v Dobljčah Avrelija Schiller (4), v Metliki Fran Tončič (3), v Metliki Josip Zaler (3), v Rožnem Dolu Ludovik Ivnik (1), v Ravencih Vaclav Požar (1), v Stari Lipi Fran Sevnik (1), na Brdu pri Lukovici Terezija Šorn (4), v Moravčah Valentin Accetto (3), v Moravčah Srečko Berlot (3), v Rovah Katarina Andrejka (2), v Tunjicah Oton Feticch-Frankheim (1), v Tunjicah Justina Toni (4), v Vrhpolju Boris Grad (1), v Vrhpolju Elizabeta Grad-Stalowsky (4), v Srdočah Josip Varljen (1), v Borovcu Josip Vittin (1), v Dobropolju Ivana Pucelj (4), v Dolenji vasi Dražga Vončina (1), v Kočevju Alojzij Willitzer (3), v Loškem potoku Franc Zeleznič (3), v Ribnici Ivan Kadunc (3), v Stari cerkvi Helena Rom (4), v Stari cerkvi Antonija Čok (4), v Strugah Stefanija Šmalc (4), v Vel. Laščah Franc Peček (3), v Vel. Laščah Gabrijela Hočevar (4), v Besnici Fran Kalan (1),

v Trziču Ivan Štefe (3), v Trziču Anton Belehlar (3), v Cerkljah ob Krki Milena Saksida (4), v Cerkljah Franja Hlebec (4), v St. Janžu Emilija Lehman (4), v Kostanjevici Marija Dular (4), v Mokronogu Bran Bizjan (3), v Mokronogu Lea Bizjan-Skrjanc (4), v Radečah Danijela Pavčič (4), v Radečah Alojzij Cotman (3), v Radečah Draga Rostohar (4), v St. Rupertu Slava Lunaček-Benedičič (4), v Studencih Boris Pečarič (1), v Studencih Jerica Pečarič-Schwickert (4), v Trzišču Ema Kastelic (4), v Vel. Trnu Josip Pirc (1), pri Sv. Lenartu Ferdinand Vidmar (1), v Trbovljah Julija Mlakar (4), v Trbovljah-Vode Franja Černe-Mrak (4), v Trbovljah-Vode Antonija Škerle (4), v Trbovljah-Vodah Adalbert Božič (3), v Trbovljah-Vodah Efreml Pavlič (3), v Trbovljah-Vodah Anton Flegar (3), v Hrastniku Vida Frelih (4), v Doleh Irena Premk (4), v Kolovratu Ana Drobnič (4), v Toplicah pri Zagorju Stanko Medved (3), v Toplicah pri Zagorju Ana Mitterhamer-Stegenšek (4), v Velikem Gabru Vida Štrukelj (4), v Zagorju Anton Šlibar (3), na II. deški osnovni šoli v Ljubljani za veroučitelja Vinko Lavrič, na Barju Gabro Lumar (3), v Grosupljah Ladislav Čuk (3), v Sostrem Rudolf Fajon (3), na Studencu-Igu Silva Perhavec (4), na Studencu-Igu Antonija Miklavčič (4), v Begunjah nad Cerknico Zora Eržen (4), v Begunjah nad Cerknico Marija Eržen (4), v Iga-vasi Josip Vončina (1), v Gor. Jezeru Ladislav Furlani (veroučit.), v Beli cerkvi Alojzij Colja (1), v Birčni vasi Marija Drnovšek (4), v Dobričah Ivan Barškovič (1), v Dobriču Danica Potokar (4), v Dol. Karteljevu Valter Erkar (1), v Dol. Karteljevu Danica Marolt (4), na Mirni Ljudmila Jenko (4), v Mirni peči Ana Kušar (4), v St. Petru Miroslava Vogrinc (4), v Prečni Marija Dovjak (4), v Prečni Marija Petrič (4), v Stopičah Valerija Šešek (4), v Valtji vasi Viktorija Kulovic (4), v Valtji vasi Amalija Jenko (4), v Žužemberku Franc Mrvar (3), v Žužemberku Marija Mrvar-Vehovec (4), v Žužemberku Martina Mikolič (4), v Begunjah Elza Podboj (4), na Bledu Rudolf Bratok (3), na Dovju Ivan Bitenc (3), v Gorjah Terezija Klinar (4), na Jesenicah Kristina Hafner (4), na Jesenicah Peter Golobič (3), na Jesenicah Angela Golobič-Ravnik (4), v Koroški Beli Oton Skender (3), v Koroški Beli Bogdana Dokler (4), v Koroški Beli Ruža Mikuš-Lesnardič (4), v Koroški Beli Franja Fakin (4), v Nomnu Alojzija Debeljak (4), v Bohinjski Srednji vasi Fran Valjavec (1), v Bohinjski Srednji vasi Marija Bulovec (4), v Jurkloštru Alojzij Kozelj (1).

Pevski zbor UJU učiteljstva.

OBCNI ZBOR PEVSKEGA ZBORA UČIT. UJU.

V soboto, dne 17. marca se je vršil v Glasbeni Matici v Ljubljani redni letni občni zbor. Predsednik prof. Bajuk se je najprej spomnil umrle članice Anice Medvedove in gosta prof. Robide.

Iz poročila funkcionarjev navajamo podatke, ki so važni in najslužijo v informacijo celokupnemu slo. učiteljstvu, da se bo lahko prepričalo, kako je naložena njegova podpora.

Zbor je bil vse leto še v dobi razmaha. Preživljal je različne krize in dokazal je, da je zmogel življenja in da lahko postane, v kolikor že ni, upoštevanja vredna korporacija, ki bo lahko slov. pesem reprezentirala povsod. Svoj krst in umetniški pečat je dobil zbor z nastopom v Zagrebu. Nepristranski strokovnjaki so ga ocenili prav dobro. Divili so se inteligenci, disciplini in požrtvovalnosti pevcev in pevk. Zbor, katerega člani tvorijo tako sposobni in idealni ljudje, ima bodočnost. Priredil je poleg tega koncerta še 6 koncertov, in sicer: v Ljubljani, Celju, Kranju, Trbovljah, St. Vidu in na Viču.

Zbor šteje 65 članov, in sicer: članice 42, članov 23. Iz teh števil razvidimo, da bi potrebovali še nekaj dobrih tenorjev in basov. Vse okrožnice, vabila, osebne prošnje, niso v tem pogledu rodile pravega uspeha. Še je med tovariši dokaj dobrih pevcev, ki pa iz gotovih pomislekov in malenkostnih težkoč ne pristopijo. Odbor je sklenil še enkrat in to poslednjokrat obrniti se na učiteljstvo s prošnjo, da pristopijo vsi oni, ki se do danes odtegujejo. Ako bi ta akcija ne uspela, je

primoran zbor pomagati si s člani neučiteljci. Upajmo, da do tega ne pride. Največ za službo, da je zbor tako napredoval, ima pa celokupno slo. učiteljstvo. S podpornino, katero je sklenilo plačevati, po sklepu na skupščini v Kranju, je omogočilo tako velik razmah zboru. Tovariši in tovarišice, tudi pevski zbor bo enkrat za nas vse, velika pridobitvena enota v materialnem smislu. Glavni faktor bo pri donosu za Učiteljski konvikt, kakor hitro bo sam sebe dovolj ustalil.

Druga zahvala naj bo namenjena Poverjeništvu, ki gre v vseh ozirih na roko zboru in tretja Glasbeni Matici v Ljubljani, ki nam nudi brezplačno prostore za pevske vaje na razpolago. (Dalje sledi.)

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v nedeljo, dne 15. aprila ob 10. uri v Ptujju v Mladiki. Na dnevnem redu so vse obligatne točke, debata o temah obravnanih na zborovanju dne 3. marca. Na red pride poleg drugih poročil tudi ono o inozemskih pedagoških revijah.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ zboruje v soboto 14. aprila ob 8. uri na Zidanem mostu po običajnem dnevnem redu. Tov. L. Pibovec iz Jesenice nam predava: O novodobnem evropskem šolstvu. Pouk v prvem razredu po modernih smernicah. Pred zborovanjem odborova seja.

= UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA ŠMARJE-ROGATEC bo zborovalo v soboto 14. aprila 1928 ob 10. uri v Rogatecu. Važne točke običajnega dnevnega reda so: a) Stališče našega društva z ozirom na spravo med Pov. UJU in Edinstvom. b) Predlogi k izpremembi pravil UJU — poročila tov. Eliza Kukovec. c) O privzgoji varčevanja osnovnošolske mladine — predava tov. Jos. Rakovšček. — Navzočnost obvezna.

= Vabilo kamniškega učit. društva. Dne 19. aprila se vrši ob 1/2 9. uri zborovanje v Domžalah. Dnevni red: 1. Priprava za jubilejno zborovanje. 2. Delovna šola. 3. Slučajnosti.

Po sklepu lista.

UČITELJSKI MATURANTI IZ BERANA V LJUBLJANI.

Dne 11. aprila t. l. posetijo Ljubljano učiteljski maturanti iz Berana, ki ostanejo v našem mestu tri dni. Ob 1/2 9. uri zvečer jim prirede gojenci moškega učiteljskega podkroviteljstvom direktorja g. Ant. Doklera pozdravni večer, na katerega vljudno vabimo ljubljansko učiteljstvo. Na sporedu so deklamacije, pesmi, orhestralne točke in spevoigra »Kovačev študent«. Radi kritja stroškov prireditve se bodo zbirali prostovoljni prispevki.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

ZA PLAŠČE, KOSTUME, OBLEKE

veliko izbiro ter najceneje nudj. manuf. trgovina I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

PREMOR, DRVA, KOKS

D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

—o Družba sv. Cirila in Metoda je edina družba, ki podpira šolstvo in obmejno učiteljstvo. Kaj ste storili za njo? Ali ste poiskali obuditi domačo C. M. podružnico? Pomagajte ji, da Vam pomore!

KROJAŠKI ATELJE

Fran Igljč

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 28

Največja izbira

moških, ženskih in otroških čevljev domačega izdelka in inozemskih svetovnih tovarn se dobijo v trgovini

ŽIBERT

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

Modni atelje

N. I. Bianchi

Ljubljana, Sv. Petra c. 44

izvršuje najmodernejše obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

„Pri Tičku na Gričku“

vedno

izborne pijače, dobra kuhinja.

Na vrtu lep prostor za balincanje.

Pri nakupu pristnih kranjskih klobas za Velikonočne praznike se priporoča tvrdka

Rozman, Ljubljana, Sv. Petra c. 85.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe.

Modroce, otomane, garniture, spalne divane, spalne fotelje in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Ljubljana,

Krakov trg št. 7

(poleg „Mestnega doma“).

Gg. učiteljem nudim ugodne plačilne pogoje!